

WESTERN ROMAN
LASSO
cijena 40 d broj 599

POSljednji PUT

Bill Garrett

POSLEDNJI PUT

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora **Marinko Gruić**) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor **Milan Bekić**) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor **Sead Saračević**).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o, OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **prof. dr Adolf Dragičević**

Uređivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Marcel Čukli** (»Laso«), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašićek**, **Ana Župan-Bender** (»Život«).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Ana Poldo-Hrastović** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupač** (poslovni tajnik).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 599

BILL GARRETT: POSLJEDNJI PUT

Naslov originala: DER LETZTE WEG FÜHRTE IN DIE HÖLLE

Recenzija: Mladen Stary

Copyright: Pabel-Verlag, München

Prijevod: Dragica Živković

LASO 599 izlazi 5. 4. 1985.

I

Jack Morris uđe sa sedlom preko ramena u predvorje hotela. Godinama je putovao a sada je napokon stigao na cilj. Zasta na vratima s revolverom u desnici i ogleda se na sve strane. U ovom bi ga gradu čovjek koga je tako dugo tražio mogao napasti iza svakih vrata, iza svakog uličnog ugla.

Morris je bio tako mršav da su ga uvijek opažali ma gdje bio.

Po hotelu se muvala gomila ljudi, ali čim se pojavio Jack, pogledi gotovo svih pratili su došljaka.

Recepcioner ljubazan stariji čovjek nasmijao se veselo kao da je upravo čuo dobru šalu kada je Jack rekao svoje ime.

— Jack Morris — tako se zove i onaj revolveraš iz Minnesote. Jeste li mu slučajno u rodu?

Stranac odmahne glavom.

— Ja sam Jack Morris.

Recepcioner zasta otvorenih usta. Jack Morris nije običavao tako lako odavati svoj iden-

titet. Ali sada je htio da momak, koga tako dugo traži, zna da je stigao. Želio je da osjeti smrtni strah!

— Zacijelo ste samo na proputovanju — prošapće recepcioner drhtavim glasom.

— Nisam, ovdje imam neki dogovor s Timom Gonzalesom. Poznajete li ga možda?

— Prijatelj? — Jack Morris odmahne glavom. — Ne bi se baš moglo reći da smo prijatelji, ali to sada uopće nije važno.

Recepcioner se namrgodi dok je pružao Jacku Morrisu ključ sobe.

— Gonzales ima brata — nastavi on upozoravajući. — Obojica su moćni i utjecajni ljudi a imaju i mnogo prijatelja.

— To nije točno — odgovori suho Jack Morris i krene prema stepenicama. — Gonzalesovi nikada nisu imali prijatelje, oni ne znaju uopće što to znači, ali to nije važno.

Neobičan razgovor pobudio je zanimanje gostiju. Trojica su

se odmah uputila prema recepciji i znatiželjno gledala za visokim strancem koji se uspinjao stepenicama. Jack Morris se nije okrenuo. Prvi korak je uradio, a sve ostalo doći će samo po sebi. Pokazat će on njima da moć Gonzalesovih i nije tako velika. Naruči u sobu večeru i bocu vina. Nije trebao dugo čekati. Za jedan sat začu se kucanje na vratima. Jack Morris je opušteno sjedio na stolici, ali ta opuštenost bila je hinjena. Umirao je od znatiželje da je vidi kako sada izgleda Tim Gonzales i da li se promijenio. Prije svega zanimalo ga je kako će reagirati na njegov dolazak. Bio je to izazov i Jack Morris bio je siguran da će Gonzales to shvatiti.

– Udite! – poviče – vrata su otvorena.

Čovjek koji se pojavio na vratima bio je star i podupirao se o štap. Jack Morris ga nije poznavao, nikada ga ranije nije sreo. Razočarano se opustio u stolici.

– Vi ste Jack Morris, zar ne? – upita starac kada je zatvorio vrata.

Jack potvrdi. Starac je djelovao otmjeno.

– Tko ste vi?

– Ron Fontaine – odgovori posjetilac. – Već mnogo godina imam u ovom gradu prevozničko poduzeće.

Jack Morris duboko uzdahne. – Znate, ja sam došao u ovaj grad radi jednog posla.

Nikada se nisam bavio time da mičem ljudima prepreke s puta, a naročito ne za novac. Moram vam reći da ste došli krivom čovjeku.

– Smijem li ipak sjesti?

– Da, ali mislim da je naš razgovor završen.

Starac sjedne na stolicu pokraj vrata.

– Vi ste došli ovamo zbog Tima Gonzalesa?

Jack Morris se hladno nasmiješi.

– Došli ste ga ubiti jer vam je prije četiri godine s leđa ubio prijatelja. Prije četiri godine, gotovo na današnji dan.

Oči Jacka Morrisa se suze. O tome nije rekao ni riječi na recepciji.

– Odakle vam te obavijesti? Od Tima Gonzalesa?

– Od moje kćeri.

Jack Morris se nasmiješi. Aha, pomisli, odatle puše vjetrovi.

– Došli ste moliti za život svog zeta? Onda vam mogu reći da ću ostati gluh na sve molbe.

Jack se podigne. Za njega je razgovor bio završen.

– Ne, gospodine Morrise! Htio sam vas zamoliti za pomoć protiv braće Gonzales. Ja sam prestar da se borim s tim kopilanima. Imam doduše sina, ali on nije dobar borac.

Jack Morris se smješкао.

– Dakle, osim Tima Gonzalesa morao bih ubiti i njegova brata?

– Mladiću, ako ubijete Tima Gonzalesa, što ćete dobiti?

– Naći ću ponovno mir.

– Dat ću vam drugi prijedlog Morrise. Moram poslati tovar robe u logor kopača zlata na sjever, u Great Falls. Ne mogu se nikako probiti do njega. Ili banditi otjeraju konje ili me napuste ljudi o kojima sam ovisan. Iza svega toga stoje braća Gonzales jer i oni žele taj posao. Jedan dio njihovih kola s teretom stoji u Missouriju i čeka na ostatak robe. Braća Gonzales i ja uložili smo u ovu robu gotovo sav novac. Ako poznajete braću Gonzales, onda znate na što su sve oni spremni kada treba nekoga uništiti. Trebao sam već odavno poći na put sa svojim teretom, ali te hulje ne prezaju ni pred čim kako bi me zadržali i krenuli prije mene.

Kakva je u svemu tome uloga vaše kćeri?

Fontaine samo odmahne rukom. – Morrise, ona je za mene samo dijete koje ne zna što hoće. Tim Gonzales joj uopće ništa ne znači.

– Dobro. Pokušat ćemo. Bit ću vaš čovjek – odjednom će Morris.

– Kažite mi cijenu usluga – reče starac. Star sam i bolešljiv pa ne mogu poći s vama. Zastupat će me moj sin.

– Platit ćete miš uobičajeno i dozvoliti da sam donosim donodim odluke na tom putu.

Fontaine kimne u znak pristanka.

– Dobro. Moj će se sin brinuti o poslovima i sve srediti u Great Fallsu. Vi ćete biti voda puta.

Zatim su se dogovorili o svim pojedinostima. Bila je već noć kada je starac otišao.

Jack Morris utrne svjetiljku i pođe prema prozoru. Samo Tim Gonzales i on znali su da je ono prije četiri godine bilo ubojstvo. Sve te godine znao je da mora ubiti Tima Gonzalesa i osvetiti prijatelja. Sada je bio sretan da je ovaj starac došao k njemu. Najednom mu je postalo jasno zašto je sve te godine uzaludno tražio Tima Gonzalesa. Licem mu preleti sumorni smješak. Rastreseno je gledao pored sebe. Zatim poželi vina.

II

Roberto Gonzales se hitro povuče u sjenu iza kuće. Napeto je gledao jahače koji su prošli kroz široku vežu i odjahali prema dolini.

Vodio ih je Rodney, proslavljeni teksaški revolveraš. Svojim mačjim očima opazio je Roberta Gonzalesa u zaklonu i podigao ruku na pozdrav.

Sve je išlo svojim tokom.

Gonzalesovi ljudi rastjerali su Fontaineove mazge koje je jedva sakupio da bi mogao svoju robu otpremiti na sjever. Roberto Gonzales zadovoljno odahne i uđe u bratovu kuću. Uđe u sobu, skine šešir i baci ga na klin.

– Opet smo dobili na vremenu – reče Roberto.

Kasnije im se pridružio i Rodney.

– Fontaineovi su ponovno ostali bez mazgi – reče cereći se zadovoljno. – Nitko nas nije opazio. Mazge smo otjerali crvenokošcima. Niko ih više neće tražiti niti pitati tko ih je otjerao.

– Zar ćemo zaista time dobiti na vremenu? – upita Timo s nevjericom u glasu.

– Fontaine nema više ni kakve šanse da sa svojim kolima stigne prije nego počne zima u Great Fallsu – odgovori mu Rodney zataknuvši palce o pojas. – Sada više nema mazge. Izgubio je veliku trku za posao, a to znači da ste vi pobijedili, Roberto.

Roberto Gonzales letimice pogleda u revolveraša i nasmiješi se. – Dobro, Rodney, zadovoljan sam tobom. Zadovoljan sam i svima ostalima. Kaži im to!

Revolveraš ode. Roberto Gonzales pratio ga je pogledom dok je prolazio velikim dvorištem i išao svojim ljudima. Zatim se okrene prema bratu koji je sjedio pokraj kamina u velikom naslonjaču. Neko vrijeme braća su se šutke promatrala. Neobično su naličili jedan drugome, samo Timo nije imao oštar pogled kao Roberto, niti je bio snalažljiv u svakoj okolnosti kao brat.

– Izgleda da ti se nešto ne sviđa, braco – posprdno reče Roberto.

– Ti znaš da mrzim nasilje – reče mu Timo.

– Riječ je o velikom poslu – objasni mu strpljivo Roberto. Tko prvi stigne u Great Falls, sklopit će posao s kopačima zlata. Shvati to već jednom! Tamo živi mnogo ljudi koji se moraju prije nego počne zima opskrbiti hranom i potrebnom opremom. Oni će za to platiti svaku cijenu.

Timo skoči iz naslonjača i počne hodati amo-tamo po sobi. – Roberto, sve ja to znam, ali ipak mi se ne sviđaju tvoje metode. Naš tovar je gotovo već stigao u Missouri s Fontaine još zapravo nije niti krenuo. Mnogo bi nam bila draža poštena utrka.

a oči se suze.

– Naša kola su spremna za polazak, ali valjda znaš da još nemamo robe. Zar se namjeravaš s polupraznim kolima upustiti u trku s Fontaineom?

Timo ljutito odmahne rukom.

– Moram ti reći još i to da mi se uopće ne sviđa što prodaješ puške Indijancima.

– Moramo biti s Indijancima u dobrim odnosima ako želimo proći njihovim područjem.

Timo zastane.

– Ti misliš da će Indijanci u onoj pustoši najprije pitati čija se kola nalaze pred njihovim

puškama, to jest pred tvojim puškama!

– Dobovorio sam se s poglavicom. Nacrtao sam mu naš znak u pijesku. To je strelica.

– Krasno! – zaurla Timo. – Onaj tko povjeruje Indijancima može odmah početi kopati grob. Osim toga, očekuješ li da ću si na čelo nacrtati strelicu kako me Indijanci ne bi napali?

– Indijanci su naši saveznici u trci do Great Fallsa – nastavi Roberto. – Za nekoliko traljavih pušaka uradit ćemo dobar posao.

– Nisam u to uopće siguran! – urlao je dalje Timo.

Kroz prozor se začu jeka konjskih kopita. Braća pogledaju napolje. Neki jahač projuri dvorištem, zaustavi se ispred kuće, hitro sjaše i uleti u kuću. Braća se pogledaju a zatim Roberto pride vratima i otvori ih.

– Zdravo Ben! – poviče čovjeku koji mu je prilazio. – Čemu takva prokleta žurba?

Ben uđe unutra. Bio je potpuno mokar od znoja i gotovo bez daha.

– U gradu se digla velika prašina zbog prokletih Fontaineovih mazgi. Šerif je također pošao u potjeru.

Timo počne gristi usnice. Roberto se samo smješkao.

– Dobro, ali zbog toga ne trebaš jahati kao divljak – reče Roberto.

– Nismo mi izgubili naše mazge.

Ben se smješkao.

– Naravno da nismo izgubili mi mazge. Ali po gradu se šuška da su u tu priču s Fontaineovim mazgama umiješani naši ljudi.

Robertovo se lice ukoči.

– Tko to tvrdi?

Ben slegne ramenima.

– To je teško reći. Svi o tome pričaju. Ali nisam se zbog toga tako žurio – pogleda u Tima i nastavi: – Još se nešto dogodilo. Prije tri sata došao je u grad Jack Morris, revolveraš iz Minnesote.

Roberto se dalje smješkao. Zatim pogleda u Tima pa opet u Bena. – Jesi li ga osobno vidio? Nije li to samo neslana šala?

– Jack Morris je mrtav! – reče Timo Gonzales ali prilično nesigurno.

– Mrtav ili živ, ali odsjeo je u hotelu – nastavi Ben. – To mi je javio recepcioner. Morris je izjavio da želi vidjeti Tima Gonzalesa.

Timo Gonzales problijedi i nesigurno pogleda Roberta. Roberto podigne obrve i pogleda jednog pa drugog.

– Hvala, Bene. Pođi u kuhinju i nešto pojed.

Ben se okrene i nest. Roberto zatvori vrata za njim i polako se vrati do brata.

– Kaži Rodneyju da se spremi! – prošapuće Timo. – On, Ric i Costa neka budu spremni. Pokazat ćemo mi tom momku.

– Čini mi se da namjeravaš primijeniti silu, brate – posprdno reče Roberto.

Timovo se lice trgne.

– Saberiti se! Roberto, Jack Morris je na putu ovamo! Možda je već pred vratima.

Roberto kimne.

– Čuo sam. Ne brini, pojaviti će se on u pravo vrijeme.

Timovo lice se skameni.

– Što to sad znači?

– Ja idem k njemu.

– Ti?

Roberto kimne.

– Da, ja!

Timo se nesigurno smješкао.

– To je ludost! Prije nego udahneš, imat ćeš metak u trbuhu, ti i svi oni koji budu s tobom. Može te spasiti jedino to ako će imati loš dan, ali to se kod njega ne događa.

– Čuj, ja njega uopće ne želim ubiti – smješкао se Roberto. – To bi zaista bilo ludo. Već dugo čekam da se pojavi baš takav čovjek.

Timo ga pogleda, ali ga nije razumio. Roberto se i dalje smješкао.

– Mi smo već gotovo pobijedili u trci za Great Falls. Morris je pravi čovjek za nas! On će voditi kolonu. Ako itko može uspjeti, onda je to on! Oh, ja dobro poznajem stare graničare. To je momak kakav nam treba!

– Roberto! – zavapi Timo.
– Ništa ne razumiješ! Jack Morris je došao u Red Lodge da me ubije! Svatko tko ga u

tome pokušava spriječiti, bit će mrtav. Nitko mu nije dorastao. Najmanje ti. Momka koji je jahao kilometrima da me nađe, nećeš moći nagovoriti da vodi tvoju kolonu.

– Pusti ti mene da razgovaram s njim – navaljivao je Roberto.

– Ne, to je moja stvar! – odlučno će Timo. – Kaži Rodneyju da se spremi. Bit će mu drago da zaradi još koji dolar.

– Timo, zar ti zaista želiš tu borbu?

– Ne, ne želim! – razdražljivo je vikao Timo. – Ali mu se isto tako ne želim micati s puta.

– Dozvoli da barem pokušam, Timo. Priznaj da bi to bilo dobro rješenje.

– Kada bi i pristao, on se jednom ipak mora vratiti s tog puta – reče Timo, a onda će sve biti kao i ranije.

– Ja ću se pobrinuti da se više ne vrati u Red Lodge.

– Do đavola, ti ga potcjenjuješ! – upozori ga Timo. – Njega ne možeš prevariti.

– To i ne želim. Dobro ću mu platiti i prepustiti mu naš posao u Great Fallsu.

– Uzalud se trudiš – promrmlja Timo.

– Već krećem – sa smješkom će Roberto! Timo je nešto vikao za njim, ali to Roberto više nije čuo. Časak je neodlučno stajao pokraj vrata i buljio u njih kao prikovan. Zatim se vrati k naslonjaču, svom

snagom baci u nj i izvuče revolver.

— Evo me, Morrise! — reče slabim glasom. — Razgovarajmo! — Uzdahne i spusti revolver u krilo.

III

Netko zakuca na vrata. Jack Morris se dignu, stavi ruku na oružje i poviče.

— Naprijed!

Vrata se otvore, a hotelski službenik proviri kroz vrata.

— Dolje je Gonzales — reče i odmjeri Jacka Morrisa znatiželjno od glave do pete.

Jack kimne.

— Evo! Dolazim!

Hotelski momak nestane. Jack Morris je osluškivao njegove korake. Zatim lagano pođe hodnikom, side stepenicama u predvorje.

Nije bio iznenađen kad je umjesto Tima ugledao Roberta. Još je manje bio iznenađen kada je opazio da su se ljudi maknuli uokolo kao da ih se sve to nimalo ne tiče.

Jack stane na stepenicama i stavi ruku na ogradu.

Htio sam vidjeti Tima — reče. — Nas dvojica ni o čemu ne možemo razgovarati.

Roberto Gonzales se smješкао. Nije mu izbjegao Jackov vrebajući pogled.

— Znam da želite vidjeti Tima. On je na putu. Zbog toga želim ja s vama razgovarati. Kada kažem razgovarati, onda tako i mislim.

Jack se ogleda.

— Vidim!

Roberto mu pride i stane tik uz njega.

— Razgovarajmo kao muškarci, Jack! — reče mu povjerljivo. — Zar nije ludo ovo što namjeravate? Čovjek kao vi trebao bi se baviti nečim drugim.

— Zaboravljate da je Timo ubio mog prijatelja, Lea Mortimera. Vi ste ga također poznavali. — Moj brat misli drukčije o tome. Pričao mi je o poštenoj borbi.

Jack Morris ga iznenađeno pogleda. Roberto slegne ramenima. — Različite su to točke gledanja.

— Leo je imao metak u leđima! — oštro će Jack Morris. — Zar tako završava poštena borba?

— Timo na žalost to tumači drukčije.

— Onda neka mi to vaš brat osobno objasni — odgovori mu Jack.

— Dobro, Jack — reče Roberto Gonzales i preokrene očima. — Pobrinut ću se za to. Ali riješite to u miru, dodavola! Bude li nekih optužbi, ja ću biti posljednji koji će to spriječiti. U gradu je sud i sve mora biti po zakonu.

Jack je šutio.

— To vam ne odgovara?

— Možda — odgovori Jack.

Roberto se pobjednički smješкао.

– Znao sam ja da ste vi čovjek s kojim se može razgovarati. Takav je i moj brat. U to ćete se i sami uvjeriti. Timo će dugo biti na putu. Tek je prije dva dana otputovao. Zbog toga bih vam htio ponuditi jedan posao. Ne iz ljubavi za bližnjega svoga nego zato jer vrlo cijenim vaše sposobnosti.

– Ne vjerujem da ću prihvatiti vaš posao.

– Htio bih poslati nekoliko kola u Great Falls – nije se dao smesti Roberto Gonzales.

– Biste li me pratili na tom putu kao glavni vođa kolone? Dajem vam potpuno slobodne ruke i plaćam koliko tražite. Recimo, tisuću dolara. Uz to se daje premija od deset posto od prodaje robe ako se probijemo. Mislim da je to dobro plaćen posao, ništa više. Ne pada mi na um da vas potkupim. Osim toga, obećajem vam da ću vas poslije povratka povezati sa svojim bratom.

– Potcjenjujete me!

– Jack!

– Vaši su poslovi, Gonzales, suviše prljavi. Roberto Gonzales ustukne.

– Mislim da ne znate što govorite! Jackove oči se suze i njegov pogled posta leden.

– Vaš je znak strelica. Vaši su jahači trebali jučer izmijeniti konje.

– Ne razumijem!

– Još će o tome biti riječi – reče Jack.

Gonzalesovo se lice trgne.

– Jack! Ovo je moj grad. Sve pripada meni. Kada kažem sve, mislim i na šerifa. Taj momak mi jede iz ruke.

Jack nehajno kimne.

– Imate sve, ali nedostaje vam još Fontaineovo poduzeće. Znam ja sve. Ovu trku nećete dobiti. Ja idem u Great Falls, ali ne s vama. Mislim da znate zašto.

– Mislim da ne postupate razborito – reče Roberto Gonzales ...

– Ni vaš brat nije postupio razborito u Dodge Cityju – nehajno odgovori Jack.

Roberto spusti glavu a na licu mu se pojavi hladan smijeh.

Treba samo da zazviždim Jack, i šerif će vas uhapsiti. Pobrinut ću se da vas otjera iz grada. Mogu mu narediti da vas noćas ubije zbog pokušaj bijega.

– Tako daleko nećete ići – odgovori Jack. – U tom slučaju ćete živjeti još samo koju sekundu. Nadam se da vam je to jasno.

Roberto Gonzales se uspravi i pogleda Jacka u oči.

– Mislim...

Jack Morris imao je najednom u ruci revolver. Ljudi u predvorju počeli su se komešati. Ali Roberto je bio tik uz cijev revolvera tako da se nitko nije usudio umiješati.

– Što mislite? – napeto upita Jack.

Roberto Gonzales slegne ramenima.

— Povlačim se. Ali kunem vam se da je to vaša prva i posljednja pobjeda koju ste dobili.

— Dobro. Sada idite prije negoli vas ustrijelim.

— Naposljetku ćete puzati po podu kao pas! — ljutito reče Gonzales.

— Nestanite! — reče Jack Morris.

Roberto krene prema izlazu. Pratili su ga njegovi.

IV

Dvadeset i četiri sata poslije susreta u hotelu, počela je bjesomučna trka između prevoznickog poduzeća Fontaine i braće Gonzales.

Umjesto sa sedmero, Fontaine je napustio grad s petero kola. Do vrha su bila natovarena robom kojom je trebalo prije zime opskrbiti kopače zlata. Na svakim kolima bila su dvojica kočijaša. Uz njih bila su još deseterica pratilaca, Burl Fontaine i njegova sestra Tanja.

Tanja je uspjela nagovoriti oca da je pusti na taj put. Ona je za to imala niz razloga. Nadala se da će sresti Tima Gonzalesa u kojega se zaljubila, nadala se da će je on zaprositi i nadala se da će on to reći svom starijem bratu Robertu koji je na njega utjecao...

U svaka kola bilo je upregnuto šest mazgi. Dvojica pratilaca tjerala su pokraj sebe još konja i mazgi. Životinje su tre-

bale poslužiti za smjenu. Put kojim su morali proći bio je dug tri stotine kilometara, a protezao se u divljinu, indijansko područje, pustinju i brda.

Izgledi Fontaineovih ljudi bili su mali. Tovar braće Gonzales bio je već u Missouriju, spreman za pokret. Roba na koju je Roberto Gonzales tako nestrpljivo čekao stigla je već gotovo do Missourija kada je Fontaineov tovar tek napustio Red Lodge. Roberto i Timo Gonzales gotovo su istovremeno napustili grad.

Braća su na konjima brzo napredovala dok se Fontaineov tovar teško kretao kroz pustinju.

Izviđač i vođa kolone bio je Jack Morris. Životinje su već bile iscrpljene zbog vrućine. Polagano i sporo kretala su se petora kola. Sunce je nemilosrdno sjalo. Jack, koji je čitavo jutro jahao ispred kolone, otjera konja u stranu, okrene se i pusti kolonu da prođe. Konji i mazge vukli su kola spuštenih glava, umorno po pijesku. Osovine su cvilile. Kočijaši su sjedili široko raširenih koljena na klupama, zatvornih očiju. Pratioci su jahali sa strane, pognuti u sedlima, šesire su duboko potisnuli na čelo da ih malo štite od prašine ali to ionako nije mnogo pomagalo. Kolona je bila obavijena sivim oblakom.

Svaki korak i svaki pokret podizao je veliku prašinu.

Jack pusti da kolona prođe, zatim okrene konja i požuri do prvih kola na kojima je sjedio Burl Fontaine.

— Znae što, Burl? — Poviče mladom čovjeku. — Ovu sam trku drugačije zamišljao.

Burl Fontaine imao je dvadeset i pet godina. Bio je visok i snažan. Na prvi pogled bio je simpatičan, ali to je trajalo samo tako dugo dok iz njega ne bi izbio hladni i proračunani stav, što je bila njegova osnovna osobina.

Burl okrene glavu i poma-kne se do ruba klupe. — Što ste mislili o trci? — upita i gotovo se dječaćki nasmije.

Jack Morris se također nasmijao.

— Sidite s kola, Burl! — poviče — zajašite i malo potaknite kočijaše. Valja osjetiti malo vatre pod stražnjicom! Mislio sam da ćemo prelaziti najmanje dvadeset kilometara dnevno.

— Put je prokleta težak. Osim toga, Jack...

— Mi imamo ugovor — pre-kine ga Jack. — Dakle, nevalja mnogo pričati. Ono što kažem nije prijedlog nego jasna zapovijed. Moj je posao da se brinem o putu.

Burlovo lice se zacrveni kao paprika, ali Jack nije bio tip koji bi se zbog takve sitnice uzbuđivao. Upravo je namjeravao podbosti mamuzama konja kada iza cerade izviri Tanja Fontaine.

Tanja nije još imala ni dvadeset godina. Bila je obučena kao muškarac a na glavi je imala stari farmerski šešir ispod kojeg je strpala svoju dugu plavu kosu. Ali i ovako udešena djelovala je ipak kao dama.

— O čemu je riječ, Jack? — poviče ljutito. — Krećemo se dovoljno brzo. Zar želite da već prvi dan iscrpimo životinje?

— Prema ugovoru ne moram vam objašnjavati zašto upravo tako zapovijedam — odgovori joj Jack. Činilo mu je zadovoljstvo da još i doda: — Neka vam to bude jasno odmah na početku puta. Odgovoran sam samo za ovih pet kola. Što ćete vi raditi, potpuno mi je svejedno. Ako mislite da je vožnja prebrza, možete odrediti brzinu koja vam odgovara. Možete se čak i vratiti. Uzmite konja i vratite se u Red Lodge. Najbolje bi bilo odmah sada jer će za nekoliko dana biti opasnije.

Njene oči ljutito zakrijese.

— Morrise, ako se budem htjela vratiti, uradit ću to. Jeste li razumjeli? Ako tako odlučim, mogu se vratiti i s Missourija.

Jack se smijao.

— Ako na Missouriju budemo još imali dovoljno konja, što se mene tiče, možete se i tada vratiti, ali ako ih ne budemo imali dovoljno onda ćete ili ostati ili se vraćati pješice.

— Uradit ću kako budem htjela! — odbrusi ona ljutito.

— To možete već sada — doda Jack ne ostavši dužan. On podbode konja i odjaha.

Tanja Fontaine gledala je bijesno za njim.

— Sirov bezobrazan momak!

— gundala je. Što je samo otac našao u njemu?

Burl Fontaine se digno i mahne jednom pratiocu da mu dovede konja. — Dovedi mi mog konja, Martine! — zatim se okrene prema sestri — Ima on pravo, Tanja. Zaista se krećemo puživim korakom. Zbog ove proklete prašine nisam to prije opazio. Pokušaj nekako s njime izići na kraj ili ga ostavi na miru. On je malo težak, ali važno je samo to da dođemo u Great Falls na vrijeme!

Kočijaš se cerio.

— Imate pravo, Burl. Ako ne stignemo prvi, bolje da uopće nismo krenuli. Morris je dođuše neotesan momak, ali se na ovom području snalazi bolje od svih drugih. U to ćete se i sami uvjeriti, Tanja.

— Zviznut ću ja njega ako se samo još jednom usudi sa mnom razgovarati na ovakav način — reče Tanja dok su joj oči ljutito sijevale.

— Nedaj se izazivati — sa smiješkom će Burl. Zatim uzjaha konja kojeg mu je doveo njegov momak. — Hajde, Joe! — poviče kočijašu. — Vozi brže! Naprijed!

Kad se Tanja popela na klupu, stari Joe zapucketa bičem i potjera šestoropreg. Lju-

ljanje i škripa su se pojačali a pijesak je frcao na sve strane.

Tanja Fontaine se čvrsto držala za kola i mrko gledala preda se, ali Jacka Morrisa nije vidjela.

— Otac je zacijelo bio slijep kada ga je unajmio, — reče ljutito. Nitko od nas ga ne poznaje. Nitko ne zna odakle je došao!

Stari se Joe samo smješkao.

— Tanja, vaš otac odmah prepoznaje hrabre ljude. Vi ne znate ali i vaš je otac, kad je bio mlad, pripadao toj vrsti. Ljutiti se i kleti zna dobro još i danas.

Tanja nakrivi usnice.

— Hvala lijepo, ako je ljutnja i kletva oznaka posebne vrste ljudi!

Time je razgovor bio završen. Joe je imao pune ruke posla oko šestoroprega, a Burl je jahao amo-tamo da bi se održala brzina u cijeloj koloni.

Poslije dva sata pojavio se Jack Morris. Dojahao je s rijeke, prošao pokraj Joeovih kola i mahnuo Burlu Fontaineu. Tanja ga nije ni pogledala.

— Prate nas Indijanci — kratko će Jack. — Burl, pobrinite se da kola budu zajedno. Tanja iznenađeno okrene glavu i prestrašeno pogleda u Jacka Morrisa. Joe se uspravi i počne napeto gledati preda se

Burlovo se lice smrkne.

— Nebesa, Jack! Zar je to istina? Već sada? Nismo ni jedan dan na putu. Ne mogu vje-

rovati. Odakle dolazite? Mi nismo ništa opazili.

— To su samo uhode — odgovori Jack — za sada su dvojica, ali bit će ih zacijelo više. Zabrinjava me što su momci naoružani puškama i to vinčesterkama.

vinčesterkama.

To ste osobno vidjeli? — sumnjičavo upita Burl.

— Do đavola, Burl! — zareži, Joe. — Ako Jack Morris tako kaže, onda u to vjerujte!

— Joe, i dalje vozite brzo! — obrati se Jack starom kočijašu.

— Do sumraka moramo stići do Stillwater Rivera. Pokušat ću pronaći njihov logor, tako da znamo koliko ih ima i zašto ih mi toliko zaštimamo.

— Što da radimo ako nas iznenada napadnu? — upita Burl.

— Danas neće — reče Jack. Recite to i ostalima! Burl Fontaine ga je bijesno gledao, ali nije rekao ni riječi. Jack odjaha, promijeni konja i ponovno odjuri prema istoku.

— Indijanci su u blizini, a on se jednostavno izgubi! — ljutila se Tanja.

Burl okrene konja i krene od kola do kola da obavijesti kočijaše i pratioce. Stari Joe se smijao.

— Tanja budite sigurna da će se Jack Morris vratiti prije nego opali prvi hitac.

— Mislim da se momak samo pravi važan — rače zagrljivo. — Indijanskog na-

pada nije bilo u našem kraju više od dvije godine.

Joe izvadi bič i potjera konje i mazge.

— Očito zaboravljate kamo smo krenuli i tko nam je takmac.

— Mislim da za takav bezobrazluk Gonzalesovi ne bi bili sposobni — reče Tanja oklijevajući. — Timo bi to u svakom slučaju spriječio.

Joe je šutio. Bilo mu je jasno da Tanja zatvara oči pred istinom.

V

Timo Gonzales stao je pod drvo i rukom zaklonio oči. Revolveraš Rodney upravo je otkrio oblak prašine koju je podigla kolona.

— Da, Gonzales, to su Fontaineovi. Dobro se i brzo kreću.

— Znaš li sigurno da je i Tanja s njima? — Upita ga Timo Gonzales.

Revolveraš potvrdi.

— Promatrao sam kolonu na polasku. Ona sjedi u prvim kolima. Vidio sam da je krenula s njima iz grada.

Roberto se pojavi iz sjene. Rodney se okrene smiješeći se.

— Fontaineovi su već ovdje, Gonzales!

Roberto stane između njih dvojice i pogleda prema jugu.

— Dobro napreduju — izjavi Timo.

— Zašto ne bi? — hladno reče Roberto. — Još će i sutra

ići dobro. Napredovat će dok ih đavo ne odnese.

Timo spusti ruku i pogleda brata.

— Osedlaj konje, Rodney! — oštro zapovjedi.

Rodney se okrene i pode prema drveću gdje su konji stajali u hladu.

— Što je sada? — sa smiješkom će Roberto.

Timo preko ramena pokaže na oblak prašine.

— Djevojka je također s njim!

Roberto slegne ramenima.

— Stari Fontaine nikada nije bio baš osobito pametan. Zar mi to možemo izmijeniti?

— A Indijanci, Roberto? Ti znaš što te hulje rade s bijelim ženama, pogotovo ako su plavokose kao Tanja. — Do vraga, to nije naša briga! — razdražljivo odreže Roberto.

Timove usnice se stisnu.

— To moramo spriječiti, Roberto!

— Želiš li možda poći u logor Indijanaca?

— Ništa mi drugo neće preostati! — oštro odgovori Timo.

— Morao si zahtijevati da poštede žene. Budući da to nisi uradio, onda to moram ja obaviti.

— Njihov logor nećeš naći — reče Roberto. — Osim toga dao sam im četrdeset pušaka i bačvu viskija.

Timo ga pogleda s divljim izrazom u očima.

— Viski? — zavapi.

— Da, do đavola! Dao sam ga da bi dobro pamtili naš znak.

— Dao si im viski! Pa ti si lud! Zar ne znaš što to znači? To će strašno odjeknuti, sve do Missourija!

Roberto slegne ramenima.

— Na bačvi viskija nalazi se utisnut naš znak tako da ga momci neprestano imaju pred očima. Drugi me se ne tiču. To sam ti već jednom objasnio.

Timo okrene glavu i poče se ogledavati prema jugu.

— Nemaju nikakve nade protiv do zuba naoružanih četrdesetorice Indijanaca — zavapi Timo.

— Nemaju.

— Ja ću poći po Tanju. — reče Timo. Roberto se podrugljivo nasmiješi.

— Prvi jahač u ovom oblaku prašine je Jack Morris! Na njega ćeš najprije naletjeti. Rodney kreće sa mnom.

— Ne možeš mi tako podvaliti!

— Upravo ću to uraditi! — hladno odreže Roberto.

Timo se ukoči.

— Što znači ovo tvoje sažaljenje? — nastavi Roberto.

— Da nisi možda zaljubljen? Fontaineovi ništa ne vrijede.

— Idi do đavola!

Roberto podigne ruke i nasmiješi se pomirljivo.

— Timo, Jack Morris ima jasne planove. Navodno je s tima razgovarao sa starim Fontaineom, prije nego je prihva-

tio ovaj posao. Jack Morris nas želi uništiti. Zar to nisi shvatio?

— Možda to namjerava, ali nema nikakve izglede.

— Uradi kako želiš — Roberto slegne ramenima. — Mene zanima samo posao u Great Fallsu. Ja nisam u Red Lodgeu sve digao na noge zato da sada propadne posao. Četiri tjedna sam na sve moguće načine pokušavao spriječiti da krene Fontaineova kolona. To me stajalo čitav imetak. Napokon imamo potrebnu prednost. I baš si izabrao pravi čas za tu djevojku. Do đavola, ne, i ne! Mi krećemo! Timo, zaboravi je i to odmah!

— Nisam zaljubljen — branio se Timo ljutito. — Ona je žena. Htio bih spriječiti da padne u ruke Indijancima. Ta me pomisao naprosto progoni.

— Ova kolona je izgubljena — nehajno odgovori Roberto. — To se više ne može zaustaviti i tu se ništa više ne može uraditi.

Timo ga je lagano slijedio. Zaustave se kod konja ispod drveća.

— Nas smo trojica — reče Timo. — Mogli bismo jahati u njihovoj blizini tako da nas Tanja opazi. Ako podignem ruku, ona će doći.

— Zaboravljaš na Morrisa — podsjeti ga Roberto. — On se u gradu točno o svemu raspitao. Ako nas odmah ne napadne, Tanju će zadržati iz čiste drsko-

sti, a njihove će nas puške u međuvremenu prorešetati.

Roberto je uzjahao. Uzjaha i Rodney. Timo je oklijevao, a zatim polako krene za njima.

VI

Sunce je izranjalo iznad vrhova brda. U zraku se još osjećala noćna svježina. Jack Morris iziđe iz kola koja su stajala u krugu, spremna za napad. Zatim je pošao na obalu gdje je našao Tanju.

Ona se već oprala i sad je sjedila na obali rijeke. Gledala je u ribe i sjene pod vodom. Čula je da dolazi Jack ali nije podigla glavu.

— Odmah stavite šešir na glavu! — reče joj i stane iza nje.

— Čudi me da ste vi to opazili — odgovori ona ne pomaknuvši se.

Jack se pogne, uzme njen šešir i nježno joj ga stavi na glavu. Ona se okrene kao da ju je ujela zmija. Oči su joj potamnjele, a od bijesa nije mogla naći prave riječi da ga satre u prah i pepeo.

— Vi ste prokleta lijepa žena — reče Jack. — Vjerujem da to vrlo dobro znate.

Ovo joj je oduzelo dar govora, što se Tanji baš nije događalo. Pocrvenila je kao rak, začuđeno ga je pogledala, slegnula ramenima i ponovno ošinula pogledom.

— Što vam pada na um! — zasikće ljutito.

– Zaista me niste dobro razumjeli – suho joj odgovori Jack. – Htio sam vas samo upozoriti da su jedna ili dvije otrovne strelice dovoljne da vaša ljepota, koje ste i sami svjesni, otide do stotinu đavola.

Tanja usta i probljedi.

– Jednom sam vam već rekla da ne brinete o meni!

– Očito sam se zabunio – odgovori on nehajno. – Ako odavde nestanete bez traga, morat ću zaustaviti kolonu da vas nađemo. Znate i sami što bi značilo za vašeg oca da ovako potratimo cijeli dan.

Iza grmlja se pojavio Burl Fontaine. Tanja pogleda Jacka mržnjom i ode.

– Nauči ovog momka ponašanju, Burl, ili ću to sama uraditi! – poviče bijesno.

Burl je gledao za njom, skupio pesnice i nadmeno rekao:

– Stalno govorite o našem ugovoru Jack, ali tamo nigdje ne piše da je vaša zadaća da progonite moju sestru.

Malo je nedostajalo da Jack ne udari Burla, ali se svlada.

– Ne biste tako govorili da sada nosim Tanju na rukama sa smrtonosnom strelicom u grlu.

Burl je zbunjeno žmirkao.

– Oprostite, Jack. Imate pravo. Tanja je ponekad vrlo lakomislena. Morate joj oprostiti, ona ne poznaje opasnost.

Jack kimne.

– Znam! Hoda okolo bez šešira. Iz logora sam vidio njenu

plavu kosu. Od toga se mora odviknuti.

Obojica su se vratila u logor. Kola su još bila u krugu iako su ljudi već upregli mažge.

– Pokret! – poviče Jack i krene k svom konju.

– Indijanci! – poviče netko. – Na drugoj strani rijeke vidjeli smo Indijance!

– Već su jučer bili ovdje – odgovori Jack. – Pokret! Kolona, kreći! – poviče i odjaha do Joea.

– Do vraga, Jack – reče Burl koji se popeo na kola pokraj Joea. – Da ostavimo kola ovdje i da okupimo sve ljude za borbu?

– Nemojte neprestano gledati prema rijeci – odgovori Jack. – Momci nas gledaju. Ako napadnu, tada će to biti s druge strane. Naprijed!

Tanja izviri iz kola.

– Moj vam je brat nešto zapovjedio, Morrise! – poviče razdraženo.

Jack se uspravi u sedlu i pogleda u Burla.

Ostajete li pri toj zapovijedi, Burl?

Burl nevoljko odmahne glavom.

– Ne! Naravno da ne!

Jack stavi noge ponovno u stremene i podigne ruku.

– Krećimo! Pokret!

Kola krenu. Tanja se uvuče crvenog lica u unutrašnjost kola. Jack je vodio kolonu u unutrašnjost prema istoku.

Neposredno pred podne Indijanci su napali. Zahvaljujući Jacku, ljudi nisu bili iznenađeni. Jack je jahao pola kilometra ispred kolone preko lanaca brežuljaka i otkrio crvenokošce. Okrenuo je konja i u galopu se vratio do kola. Kada je prošao posljednji brežuljak, skinuo je stetson s glave i zaur-lao:

— Napad! Kola u krug! Mi-
čite se!

Nije trajalo ni tri minute i kola su stajala u krugu. Konji i mazge bijahu skupljeni u sredini. Da bi ljudi imali bolji zaklon, između kotača kola stavili su sanduke i vreće.

— Svi na ovu stranu! — zapovjedi Jack. — Rasporedit ćemo se u krug kada nas opkole. Pucat ćete tek kada ja naredim!

Zatim se sve umirilo. Ništa nije odavalo što ih čeka. Prašina se slegla kada se iza brežuljaka začu odjek konjskih kopita. Sekundu su stajali gotovo nepomično i gledali preda se. Bilo je četrdeset ratnika. Zatim dvojica ratnika krenu duž reda Indijanaca.

— Dobro su to smislili — oglasi se stari Joe. — Momci su zaista vjerovali da će nas napasti usred marša i poklati kao ovce. Burl, pogledajte samo kako su se momci uskomješali kad su umjesto mirnog stada ovaca naišli na nakostriješenog ježa! Dodite samo, huj! Pokazat ćemo vam naše bodlje!

— Zar mislite da zato ne napadaju? — Burlov glas je podrhtavao.

— Napast će sigurno — odgovori Jack. — Ali iza nas je rijeka. Ne mogu nas opkoliti, a to su namjeravali. Zaista me zanima što će uraditi.

Iza Burla se pojavila Tanja. Kada je uhvatila Jackov pogled, pogne glavu. Prvi put je u njenim očima opazio strah i potištenost. Morao je samom sebi priznati da mu je godilo da je nekoliko minuta vidi tihi i pokornu.

Nekoliko časaka zatim Indijanci su napali.

— Još nemojte pucati! — urlao je Jack kada je vidio Indijance kako se spuštaju uz borbene poklike.

Kao val gonjen vjetrom jurili su Indijanci dolinom prema kolima. Puške se ogłase. Meci su prštali po kolima i vrećama bijelaca. Strelice su letjele uokolo, obasjane suncem.

— Sada! — poviče Jack kada su Indijanci bili udaljeni oko stotinu metara od kola. — Pucaj!

Dvadesetak pušaka opali istovremeno.

Svi su ljudi bili spretni strijelci i trebalo im je malo vremena za repetiranje pušaka i za punjenje. Tako su hici kao čelična kiša prštali po Indijancima. Ratnici i konji padali su i nestajali u oblacima prašine. Indijanci su se još uspjeli razdijeliti i opkoliti bijelce. Ali to je

kratko trajalo. Vidjeli su da nemaju izgleda i brzo su okrenuli konje. Prvi je napad bio odbijen.

Ljudi su se počeli dizati iza svojih zaklona. Do tog časa nije bilo ranjenika. Ali uto se začu iz trećih kola užasna eksplozija.

Jack, koji se također digao, osjeti snažan udarac u glavu. Eksplozija ga je bacila nekoliko metara dalje. Kada se ponovno osvijestio, ugledao je strašan prizor.

Sivi oblak dizao se iznad kola, a uokolo su ležali mrtvi ljudi, konji i mazge. Od trećih kola ostao je samo donji dio. Sanduci i vreće bili su razasuti svuda uokolo.

Burl požuri do Jacka. Krv mu je tekla niz obraz i natopila košulju.

— Do đavola, Jack! — vikao je krištećim glasom i ispružio ruku.

— Što se to dogodilo? — dršćući je pitao Jack. Jedva se digao, podupirući se na kotač obližnjih kola.

— Dinamit i petrolej su eksplodirali — zamuckivao je Burl. — Indijanci su zacijelo ciljali zapaljenim strelicama.

— Možda je to bio čak i metak — umiješao se Joe koji je prilazio s druge strane.

— Zar ste imali dinamit u kolima? — upita Jack više iznenađeno no ljutito.

— Nekoliko štipića — odgovori Burl. — Kopačima zlata

trebaju dinamit i morali smo ga ponijeti.

— Da! Onda se to moralo dogoditi!

Burl ga je iznenađeno gledao.

— Jack, zar ćete mi to sada predbacivati?

— Ne, do đavola! — urlao je Jack i podigao svoj stetson koji je izgubio prilikom pada. — Od toga nikakve koristi.

— Imamao petoricu mrtvih — obavijeti ih Joe.

Jack se okrene

— Petorica mrtvih! — ponovi Joe. — Svi koji su bili u zaklonu između četvrtih i trećih kola, sve je zahvatilo! Osim toga još i sedam mazgi. Tri su odmah nastradale. Ostale smo morali ustrijeliti.

— Koliko je ljudi ranjeno? — upita Jack. — Svi smo ponešto dobili — odgovori Joe. — Ali na sreću nitko nije opasno ranjen.

Jack se ogleda.

— Gdje je vaša sestra, Burl?

— Tanju smo upravo unijeli u moja kola — odgovori Joe. — Onesvijestila se kada joj je pred noge pao Ben Stuart. Prepoznali smo ga samo po čizmama.

Joe osjeti kako je problijedio i kako mu ponestaje zraka.

— Zamislite da se to dogodilo u vrijeme napada Indijana — reče uzbuđeno Joe. — Nitko od nas ne bi bio više živ.

Jack osjeti kako ga steže u grlu.

— Ovo je tek drugi dan! — zavapi Burl — hoćemo li se vratiti?

— To bi bila vaša odluka — reče Jack i okrene se od Burla.

— Burl pogleda u Joea. — Što da uradim, Joe?

— Još nismo uništeni, Burl! Zar su ovi ljudi uzalud poginuli?

Burl odmahne glavom.

— Ne! Idemo dalje!

— Kola se mogu popraviti — reče Joe. — Ako nam crvenokošci ostave tri sata za predah, sve ćemo srediti.

Burl kimne.

— Požurimo!

VII

— Naši ratni povici utjerali su strah u srca bijelaca — reče poglavica svojim grlenim glasom. — Neki od njih vrlo su se hrabro borili. Ali mi smo bili još hrabriji — podigne ruku i pogleda prema nebu. — Veliki Maheo nam je pomogao da njihova kola ostavimo u dimu i plamenu.

Rodney makne ruke s prsa.

— Brzi Orao može biti siguran da ćemo posvuda slaviti vašu hrabrost i pričati o tome bijelcima.

Timo i Roberto Gonzales pogledaju ga podrugljivo.

— Do đavola, što to govori — obrati se Roberto revolverašu. — Prevedi napokon! Nisam ništa razumio od ovih vaših brbljarija.

Rodney se okrene smiješeći se.

— Fontaineovi su uništeni.

— Uništeni? — s nevjericom upita Roberto.

— On tako kaže. Njegovi su ljudi zapalili kola Fontaineovih.

— Zapalili? Iščuđavao se Roberto.

— On je mislio reći da je sve izgorjelo — objasni Rodney.

— A žena? — zavapi Timo problijedivši. — Upitaj tog đavola što su uradili s djevojkom. Gdje je ona?

— Oba velika bijela čovjeka moraju sada održati svoju riječ i dati još pušaka — reče poglavica — jer mi smo pobijedili vaše neprijatelje. Bila je to velika pobjeda. Trebamo i viski da proslavimo pobjedu.

— Ne tako žurno, poglavice — odgovori mu Rodney. — Sve ćete dobiti. Gdje je bijela žena koja je bila u kolima? Morate je predati.

— Sve smo ubili: muškarce, žene i djecu.

Rodney mahne glavom i stavi ruku na prsa.

— Poglavice, mene boli srce. Ti ne govoriš istinu, jer su bili samo muškarci i jedna žena.

— Mene, još više boli srce, ako misliš da lažem. Svi su mrtvi. Nisam gledao njihova lica, ali znam da su svi mrtvi.

— Ovaj pasji sin želi nas prevariti — objasni Rodney braći.

— On govori o ubijenim ženama i djeci.

Timo bijesno pride poglavici.

— Slušaj me, ti, štakore! Predaj ženu! I to odmah! Dovedi je ovamo! Uzeli ste je sa sobom. Ubit ću te ako je toj djevojci pala i vlas s glave!

Roberto povuče brata.

— Zar si poludio? Nemoj ljutiti tog momka! Osim toga ne razumije te ni riječi. Rodney, neka on ode. Dobit će puške. Kaži mu to i otpremi ga!

Dok je Rodney pregovarao s poglavicom, Roberto zgrabi brata za ruku i odvuče ga u kola.

— Timo, s ovom huljom ne možeš tako razgovarati! — bjesnio je Roberto. — Mi ćemo njega i njegove ratnike još trebati!

— Tog ću đavola vlastitim nogama utjerati u zemlju! — urlao je Timo. — Siguran sam da imaju Tanju. Vidio sam to na njegovom lopovskom licu. Kako je samo brzo otišao. Znam točno zašto se tome lopovu tako žuri.

Rodney im pride.

— Ne znam, Gonzales — obrati se Robertu — Indijanci rado uveličavaju svoje pobjede. Ali Fontaineovi su sigurno uništeni.

— Možda su oni napali neku drugu kolonu — reče zdvojno Roberto.

— Ja ću to već saznati! — zasikće Timo. — Vraćam se odmah. Ako nam je ovaj lopov podvalio, neka me se čuva!

— Timo, to je moja briga — oštro odgovori Roberto. — Rodney, osedlaj naše konje. Nas se dvojica vraćamo. Timo, ti ćeš dalje s našim tovarom.

— To se mene tiče! — divlje zaurla Timo.

— Htio bih te poštediti tog prizora — odgovori mu Roberto i posprdno se nasmije. — a osim toga želio bih spriječiti da na nas nahuškaš Indijance. Mnogo me novaca stajalo da momci konačno zapamte naš znak. Neću dozvoliti da ti sve to uništiš. Jasno?

— Hoćeš li mi reći istinu? — upita Timo.

Roberto mu stavi ruku na rame.

— Naravno, do đavola! Ali kreni konačno s tovarom.

Timo kimne i okrene se. Rodney dode s konjima. On i Roberto uzjašu i krenu ponovo prema jugu.

Pred večer, nisu prošli ni dvadeset kilometara, ugledali su neku kolonu koja se kretala dolinom. Zaustavili su se i iznenađeno se pogledali.

— Taj crveni kopilan! — zareži Rodney.

Bilo im je savršeno jasno čija se to kolona kreće.

— Do đavola! Onaj crveni pasji sin ipak je lagao. Neka sam davao zna gdje je vidio dim i vatru. Možda u svom mozgu omamljenom viskijem.

— Imamo još samo dvadeset kilometara prednosti — reče Rodney. — Nasjeli smo Indijan-

cima. Gadovi nisu ispalili ni jedan metak!

Roberto Gonzales ljutito potvrdi.

— I meni se tako čini. Nabrojio sam petora kola.

— Ta će kola i nastaviti put, i to sve do Great Fallsa! — začuje se glas iza njih.

VIII

Roberto Gonzales i Rodney bez poziva dignu ruke uvis. — Zacijelo ste sada vrlo zadovoljni sami sobom, Morrise — preko ramena reče Roberto.

— Otidite! — reče Jack Morris. — Da vas više ne vidim u našoj blizini, Gonzales. Inače ću pucati. Vrlo dobro znate da imam na to pravo. Sada to nisam uradio da ne navučem crvenokošce na vrat.

— Ne znam o čemu govorite, Morrise — reče Roberto Gonzales i polagano se okrene.

Jack Morris stajao je tik uz njih s uperenom puškom.

— Pratio sam vas prilično dugo i čuo sam svaku riječ — reče Jack.

— Predajem se. Mi odlazimo — reče Roberto i polagano spusti ruku, uhvati uzde i okrene konja. Isto to učini i Rodney.

— Čujte, Gonzales! Ovo je već drugi put što se predajete. Dobro. Ali ti je posljednji put da se tako rastajemo. Ako se još jednom sretnemo bit ćete u prednosti samo onda ako na vrijeme izvučete oružje.

— Ne namjeravam biti vaš neprijatelj — objasni Roberto.

— Ali vi ste otišli na drugu stranu.

— Vama su odavno jasni moji razlozi.

Roberto Gonzales razvuče lice u grimasu.

— Želite nas potući, Morrise. Ali to vam neće uspjeti!

— Moglo je to već sada uspjeti da sam u vas i vašeg revolveraša ispalio koji metak — odgovori Jack i odmakne se u stranu.

Roberto Gonzales je vagao da li su mu on i Rodney dorašli. Shvatio je da će odgovor znati samo ako pokuša. Ali to mu se činilo i previše opanim. Zbog toga je odustao i nije dao revolverašu znak. Samo je pogledao u dolinu prema kolima, zatim krenuo, a za njim i Rodney.

— Morris je momak koji se snalazi u svakoj okolnosti — reče Rodney.

— Zaista — kiselo reče Roberto. — Možda neće uvijek imati sreće.

— Brbljavi poglavica mu očito nije baš mnogo naudio — odgovori Rodney.

— Ima nas tridesetak. Ako se udružimo s Indijancima, tovar će zaista završiti u dimu i pepelu, bio ja proklet.

— Moramo smisliti plan — reče Rodney. — Morris me već i u snu proganja. Najprije se njega valja riješiti, ako želimo uništiti Fontaineove. To moramo nekako srediti!

Rodney zaustavi konja.

— Vratimo se i sredimo to!

— Dalje! — navaljivao je Roberto. — Siguran sam da nas on prati. Nastojmo što prije doći do naših kola. Sada je najvažnije da što prije stignemo s našim tovarom do Great Fallsa, jer će brzo početi zima. Sutra će se Ric, Costo i Luke vratiti i dovesti Morrisa. Zatim ćemo još jedanput poći na noge Indijance. Bilo bi zaista smiješno da ne uspijemo.

— Moramo paziti da ne pogriješimo — reče Rodney suho.

— Naravno — zasikće Roberto. — Neće me valjda omesti u naumu jedan jedini čovjek. Mene ne!

Dva su zabrinuta muškarca jahala u sutonu, jedan uz drugog, do svojih drugova.

IX

Jack Morris pratio je Roberta Gonzalesa i njegova revolveraša sve dok nije bio siguran da će zaista otići. Zatim se vratio koloni.

Burl Fontaine se zastavio i naredio, da se formira logor. Kuhar je dijelio večeru.

Jack odjaha do korala i tamo sjaha. Dok je skidao sedlo, pride mu Burl.

— Postavio sam dvostruke straže, iako se čitav dan nije ništa događalo — objasni on Jacku. — Jeste li nešto otkrili?

— Jesam. Prije nepunog sata naišao sam tamo gore na Roberta Gonzalesa — reče Jack i pokaže prema sjeveru.

Burl ga pogleda ne vjerujući.

— Kako to? Zar je bio sam?

— Nije. Pratio ga je jedan od njegovih revolveraša. Vratili su se na sjever. — Sedlo je stavio na rame i izašao iz korala. — Dodite, Burl. Moram razgovarati sa ljudima.

Burl ga je otpratio do kola koja su pretvorili u kuhinju. Kuhar mu odmah napuni tanjur jelom i stavi pred njega lonac s kavom. Jack je čitav dan jahao i iscrpio gotovo četiri konja. Bio je toliko umoran da nije uopće osjećao glad. Prisiljavao se da žvače. Dok je jeo, prilazili su mu ljudi sa svih strana i oblikovali polukrug oko njega i Burla. Posljednja je došla Tanja i stala pokraj brata.

— Jack! — reče Burl i kimne mu.

Jack odloži tanjur, zadnji zalogaj zali je kavom i obriše usta.

— Gonzalesovi nam prave neprilike — započe Jack. — Znam da su na nas nahuškali Indijance. Indijanci su dobili za to nagradu i neće se tako brzo povući.

Uokolo se začulo odobravajuće mrmljanje.

— Roberto i Timo Gonzales neprestano će izmišljati nove neprilike — nastavi Jack. — Davo bi ga znao da li ćemo iz

svega toga izvući čitavu kožu. Predlažem da nestanemo odavde.

— Jack, ideja je jednostavna i originalna. Ali kako da to uradimo?

— Promijenit ćemo smjer kretanja — objasni Jack. — Još ćemo noćas preći rijeku, povući se preko brda i nastaviti put. Zatim ćemo se ponovno vratiti na stari smjer sve dok ne stignemo do Missourija, a tamo ćemo skrenuti u Great Falls.

— Ja taj kraj ne poznajem — odmah uskoči Burl. — Ali mislim da je to veliki zaobilazak.

Jack kimne.

— Bit ćemo četrnaest dana dulje na putu. Ali imat ćemo prilike da se i odmaramo. Na starom bismo putu sigurno izgubili mnogo vremena za borbe. Ne zaboravite da već sada imamo petoricu mrtvih.

Burlovo lice pocrveni.

— Četrnaest dana! — reče oklijevajući.

Jackovi argumenti bili su toliko jaki da je znao da će ih morati prihvatiti. Znao je da tako misle i ostali.

— Četrnaest dana — ponovi Jack — četrnaest dana bismo trebali produžiti put. Što bi nas čekalo na starom putu, to dobro znamo.

Ljudima je sve bilo potpuno jasno i odmah su prihvatili ovu promjenu. Jack je bio zadovoljan jer su mu uštedjeli dugo i mučno objašnjavanje s Burlom.

Ali Burl se još nije dao.

— Ako se samo jedan dan poslije Gonzalesovih pojavimo u Great Fallsu, sve je uzaludno, Jack. Možete li jamčiti da nas ipak neće goniti?

— Ne mogu — odgovori Jack. — Ali tada ćemo biti već daleko na zapadu, pa bi im i previše vremena trebalo da nas pronađu i napadnu. Osim toga, nisu baš sva indijanska plemena prijatelji Roberta Gonzalesa. Za nekoliko dana Gonzalesovi ljudi morat će se boriti s raznim grupama Indijanaca i bit će im svezane ruke.

Burl zagriže usnice od očaja i nemoćno pogleda u zemlju.

— Joe! — najednom reče. — Što ti misliš?

Stari Joe se još nije izjasnio. Jack to tek sada opazi. Joe iziđe iz reda gdje je stajao zajedno s ostalima.

— Zaobilazak je svakako mnogo lakša prepreka nego neprestane borbe u kojima moramo računati na gubitak. Međutim ne smijemo neke stvari smetnuti s uma. Dobro poznajem kraj kojim nas želite povesti, Jack. Jeste li pomislili na klanac kroz koji moramo proći? Ako đavao želi, u tom klancu može jedan jedini čovjek držati na nišanu cijelu kolonu, a da i ne spomenem da bi Gonzalesu moglo pasti na um da digne prolaz u zrak. Toliko dinamita će već naći. Jack, drugog puta nema.

Ljudi su pogledali u Jacka Morrisa, a Burl se kiselo smješкао.

— Ako je tome tako... — ogласи se Burl.

— Mislim da Gonzalesovi neće tako brzo shvatiti što namjeravamo — smireno odgovori Jack — a dovoljna nam je i ova prednost koju imamo. Dobro je što Joe poznaje taj kraj. Mogu odjahati ispred kolone i braniti prolaz, ako zatreba. Joe je objasnio da jedan jedini čovjek može zatvoriti prolaz.

— Dobro, — reče Joe i slegne ramenima.

Burl je još bio ljut. Shvatio je Jackove riječi ali je mislio da je morao s njime razgovarati prije negoli je to rekao ljudima. Ako bi se sada usprotivio Jacku, morao bi se usprotiviti i ostalima. Toga se plašio.

— Na vama je da odlučite — reče Jack. — Ja mogu samo davati prijedloge.

Burlovo je lice naličilo na masku. On lagano slegne ramenima i okrene se.

— Prijedlog je prihvaćen, Jack.

Tanja mrko pogleda Jacka. Shvatila je zašto je Burl pristao. Zatim krene za bratom.

— Krenut ćemo oko ponoći — objasni Jack ljudima. — Plućina je nekoliko kilometara sjevernije. Kretat ćemo se prema zapadu sve dok ne stignemo do brda. Za sada nećemo naići ni na kakvu vodu. Tek sutra ujutro stići ćemo do jednog potoka.

Kada su se ljudi raspodijelili na svoja mjesta, Burl se pojavio iza kola koja su bila kuhinja.

— Znate što Jack — reče mu u prolazu. — Niste baš onakav borac kakvim sam vas zamišljao.

Jack se smješкао i gledao za njim sve dok se nije izgubio u tami među kolima. Zatim uzme svoje stvari i ušulja se u kola Joeu da tamo odspava do ponoći.

— Smislili ste da prodemo područjem Siouxa — reče stari Joe kada je Jack legao. — Nitko ne zna kako je tamo.

— Da, Joe. Točno to sam smislio, a svi ste vi znali da ovaj put neće biti šetnja — pospano odgovori Jack.

Kada ga je oko ponoći Joe probudio, Jack je bio pospaniji no kad je zaspao.

Jack se uspravi i strese kao da želi otjerati umor koji ga je pomalo svladavao.

Prišao mu je Burl.

— Možemo krenuti Kola su spremna.

— Dobro — promrmlja Jack.

— U zoru ću se vratiti s tri čovjeka da izbrišemo tragove pokraj rijeke. Tada ćemo zaista za Gonzalesove nestati s lica zemlje.

— Govorite kao da niste baš sasvim sigurni u to — dobaci Burl.

— Siguran? — sa smiješkom će Jack. — Pa i nisam. U ovoj proklesnoj pustinji opasan je

svaki put, i ovaj dulji i onaj kraći. Mislim da je važnije maknuti Gonzalesove s vrata.

Burl se udalji. Jack uzjaha i povede kolonu preko rijeke prema zapadu u brda.

X

— Dobro napredujemo — reče Timo Gonzales bratu. — Svaki dan prelazimo trideset kilometara. Tako smo zadržali prednost.

Roberto se smješкао.

— Nemoj tako iscrpljivati konje. Priča s Fontaineovima je tako reći završena. Steve i Bob su krenuli prije svanuća. Čim se vrate, poći ću s petoricom ljudi koloni u susret da uništim Morrisa. Siguran sam da ćemo ga uhvatiti malo podalje od kola na njegovom uobičajenom obilasku. Zatim su na potezu Indijanci.

Timo je želio da Ric umjesto njega preuzme vodstvo. Roberto ga oštro pogleda.

— Ti znaš što bih htio prištedjeti Tanji — objasni Timo.

— Što se mene tiče, može.

Timo pođe do Rica i zapovjedi mu da preuzme vodstvo. Zatim se vrati do Roberta pokraj kojega su se već skupili Rodney, Costa i Luke.

— Predlažem da pođemo u susret Steveu i Bobu — reče Rodney. — Fontaineovi su najviše trideset kilometara iza nas. Brzo ćemo ih stići.

— Dobro, krenimo! — složi se Roberto.

Pet muškaraca krenuli su prema jugu. Bili su već dva sata na putu kada se Roberto zaustavi.

— Nešto mi nije jasno. Naredio sam Steveu i Bobu da se ni u što ne upuštaju — promrmlja Roberto.

— Možda su Fontaineovi još mnogo dalje nego mi to mislimo — reče Rodney. — Davo bi ga znao što ih je zadržalo.

Roberto ponovno potjera konja a ostali za njim. Tek oko podneva sreli su se sa Steveom i Bobom koji su jahali s istoka preko male usjekline u dolini.

Roberto naglo zaustavi konja i sjaha. Ionako je već bilo vrijeme da se konji malo odmore.

Steve i Bob jahali su prema njima, a Roberto i Timo pošli su im u susret.

— Do đavola! — poviče Roberto — Što ste tražili tako dugo tamo? Ja sam naredio...

— Kolona je nestala! — prekine ga Bob.

Roberto podigne obrve. Časak je nijemo stajao dok nije shvatio što je Bob rekao.

— Ne pričaj gluposti! Jeste li bili na mjestu gdje su jučer logorovali? Slijedili ste tragove?

— Nema tragova — odgovori Steve. — Izgleda kao da su kola nakon logorovanja nestala u zraku! Zvuči ludo, Gonzales! Ali upravo je tako!

— Ti si lud! — prosikće Timo. — Nestala u zraku! Imate li oči momci?

Steve i Bob su se u sve na svijetu kleli da su pretražili svaki pedalj i da ništa nisu otkrili.

Timo i Roberto su se zabrinuto ogledali. Zagonetka je izgledala neobjašnjiva.

Roberto pobijesni.

— Petora kola moraju ostaviti tragove. Proklet bio ako ne pronađemo Fontaineove. To može biti samo djelo onog pasjeg sina! To je Morris smislio.

— Možda su se Fontaineovi vratili — reče Costa, a Steve i Bob to nisu opazili.

— Nisu se vratili i neće se vratiti tako dugo dok je s njima onaj prokleti lopov! — bjesnio je Roberto. Rodney odjahat ćeš odmah do svog crvenokožnog prijatelja. Treba mi hitno njegova pomoć. Moramo pretražiti čitavu okolicu. Nisu igla da se izgube.

— To neće ići. S one strane rijeke je područje Siouxa — objasni Rodney. — Tamo moji prijatelji nemaju što tražiti.

— Do đavola s njima — zaurla Roberto. — Tada ćemo ih sami tražiti. Bobe kreni i zaustavi kolonu. Treba mi svaki čovjek. Kreći! I ti, Rodney. Podigni na noge svoje prijatelje!

Timo zaprepašteno zine.

— Zar zaista namjeravaš zaustaviti kolonu, Roberto? — upita ne vjerujući. — Zamisli da sretnemo Fontaineove tek u Great Fallsu. Tada će nam sve biti jasno!

— Želim znati na čemu sam — siktao je Roberto. — Moram ih naći još danas a zatim ćemo ih uništiti. Steve, podi s Bobom! Pokrenite se napokon!

— Rodney, Indijanci će dobiti čitava jedna kola. Kaži to poglavici!

Rodney je slegnuo ramenima, uzjahao i krenuo kao i Steve, i Bob.

Roberto i Timo gledali su za njima sve dok nisu nestali. Zatim su zajedno s Costom i Lukeom krenuli prema rijeci da napoje konje

— Eno ga! — prosikće Luke. — Jack Morris!

Ljudi uhvate puške i pogledaju prema rijeci. Pojavio se neki jahač koji ih još nije opazio. Timo stavi pušku na rame, ali je brzo skine i odgurne Roberta u stranu.

— Moj bože! To je Tanja Fontaine!

Roberto je nepomično promatrao jahača koji se polagano približavao rijeci neprestano se ogledajući. Bila je to zaista Tanja Fontaine.

— Neshvatljivo! — isceri se i skupi pesnice.

— Timo, podi joj u susret. Tebi će zacijelo reći gdje se nalazi kolona.

Timo hitro povuče konja i uzjaha. Uto Tanja opazi ljude na obali. Smiješeći se Roberto podigne ruku, a Timo podbode konja i utjera ga u pličak.

— Zaista me zanima što će biti dalje — reče Roberto Costi i Lukeu. — Dodite!

Momci uzjašu i krenu za Timom u rijeku. Doista, čekali ih je iznenađenje. Tanja je stajala s uperenom puškom kada su se pojavili iza grmlja.

— Stanite! — poviče Tanja.
— Došla sam razgovarati s Timom.

Roberto, Costa i Luke stanu. Timo je sam dalje jahao i zaustavio se pokraj nje.

— Zaboga, Tanja — reče Timo. — Odakle dolaziš?

— Promijenili smo pravac, Timo. — reče Tanja. — Morali smo zbog tebe i tvog brata.

— Ali, Tanja...

— Obećao si mi da ćeš utjecati na Roberta — prekine ga ona ljutito. — Ipak ste krenuli u Great Falls. Čak nas i napadate!

— Tanja! Ne znam o čemu govoriš.

— Šuti! — poviče Tanja. — Ako ti ne znaš, neka ti kaže tvoj brat.

Timo se okrene.

— Roberto! Kaži joj ti sam!

Roberto pojaha. Tanja ponovo podigne pušku.

— Ne mičite se, Roberto!

Roberto se smješкао i jahao dalje prema njoj. Puška uperena u njega nije ga nimalo zbunjivala.

— Živimo u slobodnoj zemlji, Tanja — rugao se — nitko nam ne može zabraniti da ne podemo u Great Falls.

— Gdje su vam kola? — upita je Timo.

Prekasno je opazio Robertov opominjući pogled. Tanja je pogledala jednog pa drugog. Pri tom je lagano tjerala svog konja natrag.

— Htjela sam razgovarati samo s tobom, Timo. Roberto neka ode.

Roberto poslušno okrene konja i odjaše natrag do Coste i Lukea.

— Požuri, Timo! — poviče preko ramena. — Moramo dalje! Hajde, vraćamo se — poviče Costi i Lukeu. — Sada znamo put do kolone. Nadam se da moj brat neće uraditi neku grešku.

Njih trojica ponovno otjeraju konje u vodu i zastanu na drugoj obali ispod drveća.

Nakon nekog vremena Tanja brzo odjaha. Timo ju je htio zaustaviti, ali ona ne okrene glavu.

— Nismo smjeli dozvoliti da ode — reče Costa.

— Zašto? Ići ćeš njenim tragom. Čim se pojavi naša kolona, odmah ćeš krenuti za njom.

Costa uzjaše.

— Pričekaj još malo — zapovjedi Roberto.

Timo pređe rijeku i zaustavi se kod drveta. Ljutito je pogledavao jednog pa drugog.

— Zašto je nisi zaustavio? — upita Roberto zajedljivo. — Čitav si dan cvilio da je želiš spasiti, a sada je puštaš.

— Pokušao sam je zaustaviti — prekine Timo. — Nije htjela

ni čuti o tome. Oni će proći preko brda i upozorila me da ne pođemo za njima.

Roberto se smijao ne vjerujući u to što je čuo.

– Zar je zaista tako rekla?

– Da, Roberto. Uostalom zašto bismo i pošli za njima? Tim putem neće nikako stići na vrijeme.

– Zaboravio si tko ih vodi!

– prosikće Roberto. – Costa, za njima!

Voda je prštala na sve strane kada je Costa potjerao konja. Zatim se izgubio jureći za Tanjom.

– Roberto, mi...

– Timo, brate! – prekine ga Roberto. – Ona je više od deset godina mlađa od tebe. Osim toga previše je tvrdoglava.

Timo ušuti i bijesno se okrene.

Luke se smješкао ne uplićući se u razgovor među braćom. Roberto se nasloni na konja i golom rukom udari po sedlu.

– Znaš, Luke, nisam se baš nadao da ćemo tako lako ući u trag Morrisu.

– Zaista je sjajno ispalo – reče zadovoljno Luke. – Znači, Morris kreće s kolonom prema prijelazu Tamarro.

– Ne zna još da ga nikad neće ugledati – isceri se Roberto.

XI

Kada su opazili da je Tanja nestala, nastala je prava strka. Samo je Jack bio miran. Vidio je kada je djevojka odjahala, a opazio je i njen nagli povratak. I dalje je nehajno sjedio u sedlu iako je znao da su sada svi njegovi planovi propali.

Jedan momak odvede preznojenog Tanjinog konja do vatre a zatim u koral. Za to vrijeme Burl se bjesomučno svađao s Tanjom. Zatim Burlov glas utihne i on pride vatri. Bio je toliko bijesan da nije mogao progovoriti ni riječi. U međuvremenu se počelo mračiti.

– Bila je na rijeci u nadi da će tamo sresti Tima Gonzalesa, zar ne? – nehajno upita Jack.

– Da. Čak ga je i našla! – razdraženo odgovori Burl.

– I? – nastavi Jack.

Burl slegne ramenima.

– Nisam mogao mnogo iz nje izvući. Zacijelo ga je molila, kao i mnogo puta prije, da utječe na Roberta. Timov utjecaj! Još nije shvatila da je Roberto poslodavac, a Timo radi ono odjahala, mu brat kaže.

Jack se smješкао.

– Došao sam u Red Lodge ubiti Tima Gonzalesa. Ali ga neću dirati tako dugo dok Tanja ne shvati kakav je on bijednik.

Burl ga je mjerкао.

– Zar ste se to dogovorili s mojim ocem?

— Jesam. Ali nemojmo sad o tome. Radije razgovarajmo o onome što nas čeka. Ovo je područje Siouxa. Robertovi prijatelji, dakle, ispadaju iz igre. Gonzales to zacijelo zna. S koliko se ljudi on može pojaviti?

— Burl slegne ramenima.

— Ako zaustavi kolonu, onda s trideset. Što da uradimo? Uskoro će noć. Da ipak pokušamo pobjeći kroz prijelaz Tamarro?

— To mjesto je isto tako dobro za borbu kao i bilo koje drugo — odbrusi Jack.

Burl ga pogleda.

— Moja sestra se glupo ponijela. Ali vi ste na svaki način računali da će se momci pojaviti...

Jack kimne.

— Jesam, ali ne već sada! Htjeli smo postići da izgube mnogo vremena. Osim toga, nalaze se sa svojim kolima u području gdje kola mogu ostaviti samo s nekoliko stražara. To znači da ćemo osjetiti njihovu snagu.

— Opet mi predbacujete?

— Naravno! Čim ste opazili da je vaša sestra otišla, trebali ste nekoga poslati za njom!

Uto se začu prvi hitac!

Burl skoči i izvuče revolver iz korica.

— Svi u kola! — zapovjedi.

Čula se konjska kopita i hici.

Jedino se Jack sjetio vatre. Skočio je i ugasio je. Iskre i dim su frkali uokolo. Dok je s puškom u ruci tražio zaklon,

Jack ugleda Tanju kako stoji između kola. Bila je blijeda i prestrašeno je gledala zbrku i ljude koji su trčali uokolo.

Jack je shvatio da joj je mnogo toga postalo jasno. Potrči do nje, zgrabi je za ruku i odvuče u zaklon iza kola.

— Ostanite ovdje ležati i ne mičite se! — poviče.

Sam se baci iza nekog sanduka, izvuče pušku preko ruba i počne pucati na Gonzalesove jahače. Revolveri i puške grmjeli su u posljednjim zrakama dana. Prvi napad je bio odbijen.

Gonzales i njegovi ljudi vratili su se ali sad su okružili logor iz veće daljine. Bilo ih je tridesetak. Stari Joe dopuzi do Jacka.

— Imamo trojicu mrtvih i sedam ranjenih — zavapi starac.

Jack je nazirao njegovo znojno lice koje se grčilo u tami.

— Dobro nam se ne piše — reče Jack.

Joe nastavi:

— Ciljaju u naše konje i mazge, pucaju u sve što vide.

Uto dopuza i Burl.

— Još se dvanaest ljudi može boriti — reče — računajući vas i mene.

— To znači na svakog našeg trojica njihovih — suho odgovori Jack.

— Krasan omjer! — potišteno reče Joe. — Ja ću već nekako izići na kraj sa svojom trojicom.

– Zaboga, Jack! – zavapi Burl. – Zar ne znate nikakav drugi izlaz?

Jack se uspravi i ispali metak u noć.

– Gonzales! Roberto Gonzales! – poviče Jack. – Mi nismo jaki jer smo sat prije poslali ljude prema vašim kolima da ih zapale. Dok se oni ne vrate, mi ćemo izdržati. Gonzales! Gonzales! Čujete li?

Jack se ponovno sagne. Svi su napeto osluškivali. Odgovora nije bilo.

– To nema nikakvog smisla! – zavapi Burl Fontaine. – Na to Gonzales neće pasti.

– Sigurno su ostavili kod kola samo nekoliko svojih ljudi – objasni Jack. – Imaju i oni svoju slabu stranu. Ako ništa drugo, bar će se malo uznemiriti.

– Gadovi prokleti! – siktao je stari Joe. – Mogu zamisliti o čemu sad razmišljaju. Je li taj prokleti Morris lažac ili nije?

– Morris je prokleti lažac! – isceri se Jack i lupi starog Joea po ramenu.

Iz neposredne blizine začu se topot konjskih kopita. Dugo je odzvanjao u tihoj noći udaljavajući se prema istoku.

– Lopova treba samo udariti po džepu – reče Joe. – Onda već nešto uradi!

– Otišla su samo šestorica ili sedmorica – izračuna Jack. – Gonzales zna da nas ima malo.

Iza njih se začu šušanj i pojavi se Tanja.

– Otići ću preko i još jednom razgovarati s Timom – reče.

Muškarci se iznenađeno lecnu. Jack duboko uzdahne.

– Ne smijete joj zamjeriti – nakon nekog vremena oglasi se Burl...

– Joe, vi ste napola Indijanac – obrati se Jack starcu. – Njihovi konji skupljeni su na jednom mjestu...

– Pokušat ću – starac se spremno odazva.

– Hvala, Joe. Ipak ne idem sam.

– Nema smisla da momcima rastjerate konje – prošapće Burl.

– Nećeš se moći probiti, Jack – objasni starac. – Ali tamo preko gdje je drveće, jedna je rupa dovoljno velika da prođe čovjek.

– Pokušaj, brate! – reče stari Joe. – Između ovih hulja i drveća, a zatim desno. Vidiš li onaj klanac? Točno iza njega stoje njihovi konji. Oni samo čekaju da ih netko oslobodi. Roberto Gonzales jaše pastuha. Zbog njega su kobile nemirne. Siguran sam u to. Zvizni ga po nozdrvama, od toga će poludjeti i odjuriti, a kobile za njim.

Jack se smješkao.

– Dobro, reci to i ostalima. Štitite me, sad će mi trebati vatromet.

Starac odmah otpuže. Jack spusti pušku, uzme revolver i iskrade se iz zaklona. Noć je bila mračna. Pred njim je bilo drveća pa je bilo još tamnije. Zatim začuje pastuha. Nemirno je tapkao. Tu i tamo čulo se tiho rzanje kobila.

Jack se kretao lagano kao indijanski ratnik. Konji su bili svezani lasom. To je bila prastara pogreška neopreznih ljudi. Jack nije imao vremena tražiti Robertova pastuha. Mlatne prvog konja šakama u slabine i ispali preko njihove glave hitac iz revolvera. Životinje su časak bile ukočene od straha, a zatim se otrgle i bezglavo pojurile.

Meci su odjekivali iz Fontaineovog logora. Gonzalesovi su samo ponekad pucali.

Jack se sasvim prisloni uz zemlju koja je podrhtavala od konjskih kopita. Pastuh je izbezumljeno rzao. Jack ga je još čuo dok su druge životinje već odavno utihnule.

Proklinjući i vičući, trčali su po tami Gonzalesovi ljudi. Tu i tamo uspjeli bi uhvatiti pokojeg konja. Napokon su četvorica uspjela uhvatiti konje i odjahala su u tamu u potragu za ostalima.

Ne obazirući se na metke iz logora, Gonzales je s preostalim ljudima pretraživao okolicu. Pucali su neštedimice u grmlje u nadi da će ubiti čovjeka koji je uradio takvu psinu.

Jacka je pratila sreća, meci su ga mimoilazili. Zviždalo mu je oko ušiju da je gotovo oglušio. Bilo mu je savršeno jasno da se neće moći vratiti istim putem. Ostatak Gonzalesovih ljudi, onih koji nisu pošli u potragu, pucali su u sve što se micalo.

Jack skoči i krene prema jugu. Ovaj put sreća ga je napustila. Njemu s lijeve strane neki čovjek poviče i već se olovna kiša spustila sa svih strana.

Jack se baci na zemlju. Nije htio pucati da ne otkrije svoj položaj. Noć je bila tako tamna da ga je svaki pokret mogao odati.

Meci su mu pljuštali iznad glave i zabijali se pokraj njega u zemlju. Dahćući i stenjući, potpuno moker od znoja, šuljao se kroz travu.

Kada se prestalo pucati, začu kako su momci pojurili prema njemu. Uto pred njega skoči jahač! Kad ga je opazio, bilo je već prekasno. Kao bičem udaren, Jack izjuri iz trave držeći naopako revolver u ruci.

Momku iza leđa skoči na neosedlana konja i zvizne ga drškom revolvera po glavi, tako da se srušio kao pokošen. Od puščane paljbe bilo je svijetlo kao da gori deset svjetiljki. Jack okrene konja i u galopu odjuri prema šumarku. Kada je izišao na drugoj strani, pred njim je bio slo-

bodni prostor a iza njega sve tiho. Tjerajući bedrima neosedlana konja, pojuri prema zapadu. Nakon jednog kilometra stigao je do svojih kola.

Za to vrijeme Roberto Gonzales i njegovi ljudi silovito su pokušavali svladati Fontaineove. Ali ljudi iza kola, iako malobrojni, tako su savršeno ciljali da su se Gonzalesovi revolveraši morali povući u zaklon.

Kada se Jack vratio, nitko se više nije borio.

— Upregnite i osedlajte konje! — poviče — bacivši se u zaklon između starog Joea i Burla. — Krećemo, Burl! Smjesti! To nam je jedina mogućnost! Svaka kola vozi samo jedan čovjek! Ostali ostaju ovdje sa mnom! Brzo, Burl, prema sjeveru!

Burl odmah prenese zapovijed izvikujući imena vozača. Časak zatim prva su kola već krenula.

Roberto Gonzales je shvatio Jackov plan i napao svim snagama. Jack se sa šačicom ljudi grčevito odupirao.

Kola su krenula u noć. Kada je Joe skočio na posljednja kola i zamahnuo bičem, Jack zapovjedi ljudima da uzjašu. Još je uslijedila jedna žestoka paljba i tada su svi jurnuli u galopu za starim Joeom.

— Odmah zapalite baklju! Blacher! Gdje je Blacher? Neka se on i Sam pobrinu za ranjenike. Lue, skupi nekoliko ljudi i pokopajte mrtve! — sipao je zapovijedi Roberto Gonzales.

— Do đavola! — bjesnio je Timo. — To možemo zahvaliti samo Jacku Morrisu. Taj momak je pravi đavo!

— Ne moramo samo Morrisu zahvaliti! — prosikće Roberto. — Gdje je momak koji je čuvao konje? Tko je to bio? Koga si postavio na stražu, Timo?

— Ja? — nemoćno će Timo. — Nisam o tome uopće mislio!

Roberto se prezirno okrene i počeo tražiti čovjeka koji je stražario kraj konja. Ali stražara nije pronašao. Bio je bijesan.

Kada su se ljudi skupili oko vatre, Roberto je stajao malo podalje i osluškivao u noć, naročito u pravcu sjevera. Ali ništa se nije čulo.

Nakon nekog vremena pride mu Timo.

— Prije svanuća ljudi neće pronaći konje. Tko zna da li će ih sve i uhvatiti.

— Bit će dovoljno da ih uhvate toliko da se može maknuti, makar jahali po trojica na jednom konju! — odbrusi Roberto.

— Zar nećeš poći za njima? — iznenađeno upita Timo.

— Zar ti nije jasno da je besmisleno — nastavi hladno

Roberto. — Trebalo bi nam pedeset ljudi da svladamo Morrisa i njegove ljude.

Iza ponoći vratila su se trojica jahača sa sedam konja.

— Gdje su ostali? — upita Roberto.

— Davao bi ga znao da li ćemo ih ikada pronaći. Vaš pastuh je s većim dijelom konja nestao. Čini se da je Morris upravo to namjeravao. Dva konja zapetljala su se o stremene i slomili prednje noge. Morali smo ih ustrijeliti.

Sve je to Roberto očekivao. Odabere nekoliko ljudi i pošalje ih za onima koji su još na istoku tražili konje.

Nešto prije svitanja vratili su se napokon svi. Uspjeli su uhvatiti petnaest konja.

Roberto Gonzales odluči se za jednog vranca i zapovjedi Rodneyju, Lukeu i Costi da također izaberu konje.

— Zar namjeravaš u potjeru za Morrisom s tri čovjeka? — upita Timo.

— Da! Slijedit ću ih i prestići — objasni Roberto. — Ti ćeš se s ostalima vratiti do naših kola i odvesti ih u Great Falls. To je tvoja zadaća, Timo! Ni za što drugo se ne brini. Jesi li razumio?

Timo htjede nešto izustiti ali se predomisli.

— Za Morrisa i Fontaineova kola sam ću se pobrinuti — reče Roberto. — Treba nam sasvim druga taktika da svladamo tu bandu. To sam noćas

shvatio — mahne Rodneyju, Lukeu i Costi i sjaha.

— Vidjet ćemo se u Great Fallsu, Timo! Požurite! To neće biti samo utrka sa zimom nego i utrka sa Fontaineovima, a počinje već sada.

Timo mu pride.

Hoćeš li mi ostaviti neku obavijest? Ako ti se nešto dogodi, neću znati ni gdje da te tražim.

— Ništa mi se neće dogoditi — sa smiješkom će Roberto i pruži mu ruku, a zatim odjuri prema sjeveru.

Ubrzo su jahali prateći tragove Fontaineovih kola. Roberto se neprestano nadao da će negdje naletjeti na Jacka Morrisa. Ljudi koji su ga pratili bili su prvoklasni strijelci. Bili su od onih kojima je bila dovoljna sekunda da izvuku revolver i pogode cilj.

Roberto je sada naučio da je Jack Morris čovjek kojega nikada ne možete iznenaditi...

Vrlo šutljivi Luke jahao je uz Roberta Gonzalesa. Nije mogao izdržati a da ne upita:

— Prilično brzo jašemo. Zar možda namjeravate stići kola?

Roberto je šutio i smješkao se, tražeći na obzorju trag prašine. Ipak je razdaljina još bila prevelika.

— Otići ćemo do klanca, Luke. Treba nam dosta vremena da nešto pripremimo.

Luke se odobravajući cerio.

Dobro poznajem prijelaz Tamarro. Toliko je uzak da ja sam mogu tamo zadržati Fontaineove.

— Priredit ćemo mi njima nešto drugo. Dići ćemo klanac u zrak — objasni Roberto Gonzales i pogleda prema Rodneyju i Costi koji su jahali s druge strane. — Jedna eksplozija i gotovo. Onda nitko od nas ne treba ostati tamo i stavljati glavu u torbu. Želim se što prije vratiti do naših kola. Moj brat sada kreće prema Siouxima, a nitko ne može reći kako su oni raspoloženi.

Ljudi su ga gledali bez riječi.

— Što je momci? — zabavljao se Roberto. — Ne sviđa vam se moja ideja? Strah vas nije? Možda vas smeta miris baruta?

— Za miniranje trebamo dinamit — reče Costa.

Roberto Gonzales pusti uzde i otkopča kaput. Ljudi su zinuli. Na podstavi Robertovog kaputa bilo je prišiveno sa svake strane po pet štapića dinamita.

— Tko me pogodi, taj zajedno sa mnom leti u zrak.

XII

Vatra je obasjavala kola kada su napokon ugledali Jacka Morrisa.

Tanja je odmah ustala i popela se u prva kola gdje joj je bio ležaj. To je radila čim bi se pojavio Jack Morris.

Jack odjaše do korala i ostavi konja a zatim se vrati među ljude sa sedlom na leđima. Ljudi su ga napeto gledali. Burl Fontaine se polagano

digne kada se Jack zaustavio kod vatre i odložio sedlo u travu.

— Zar ste čitav dan potratili tražeći tragove četvorice jahača? — izazivački upita Burl.

Jack se iznenađeno uspravi a Burl nastavi:

— Mi smo čitav dan gledali razne dimne znakove i preznojavali se. U ovom času Roberto Gonzales uopće nije opasan.

Jack se smješкао. Nehajno je prišao kolima koja su služila kao kuhinja. Kuhar mu gurne tanjur, a Jack se baci na hranu kao gladni vuk. Žvačući, s tanjurom u ruci se okrene.

— Zaista sam se trebao vratiti i umiriti vas, Burl. Ali odjahao sam već daleko prema sjeveru kada su Siouxi počeli davati signale. Imali su sastanak plemena i zato su tako glasno bubnjali, ništa drugo nije bilo tome razlog. Mi ih uopće ne zanimamo.

— Jeste li u to sigurni? — razdraženo upita Burl. — Mi smo čitav dan čekali njihov napad.

— Siguran sam, Burl. — nastavi Jack žvačući. — Na ovom teritoriju sam kao kod kuće.

— Često ste mi govorili da se ovdje odnosi mijenjaju iz dana u dan — odgovori Burl.

— Roberto Gonzales je krenuo sa svojim revolverašima do klanca Tamarro. Ali još su iza nas.

— Jack? Zar ponovo želite mijenjati put? Morali bismo se

penjati sve do Sun Rivera ako ne želimo proći kroz klanac Tamarro. To je stopedeset kilometara više, a još uopće ne znamo gdje je Timo Gonzales sa svojim teretom.

— Mi smo dobro napredovali — odgovori Jack. — Ako je i Gonzales isto tako brzo napredovao, onda smo negdje na istoj razdaljini.

— Tada vam je zacijelo jasno koliko bismo vremena izgubili da predemo tih stopedeset kilometara.

Jack kimne.

— Zbog toga vam nisam niti predložio da ponovno mijenjamo smjer.

— Zašto to onda uopće spominjete! — ljutito će Burl.

— Tako — odgovori Jack. — Htio sam vama i ljudima objasniti da za jedan sat krećemo. Roberto Gonzales točno će izračunati koliko nam treba da stignemo do klanca. Ja ne znam što on namjerava. Ali to nije ni važno, ako mi stignemo prije njega.

— Samo su četvorica — reče Burl.

— Ali ne prezaju ni pred čime — nastavi Jack. — Mi ćemo ostatak puta tako rasporediti da klanac prodemo noću. Ja ću u svakom slučaju tamo stići prije Gonzalesa. Dakle, ne brinite. Siouxi nam neće zadavati glavobolje. Ako budu oni opasni, ja ću vas na vrijeme upozoriti. Gonzales je još važniji. On je zacijelo nešto

smislio kada je krenuo prema klanacu.

— Dobro! Krenimo! — složi se Burl.

— Još nešto, Jack! Danas smo uhvatili dva pljačkaša.

Jack se zagrcne i poče kašljati.

— Do đavola, što? Ovdje nema ni ceste ni puta.

— Joe! Dovedi one razboj-nike ovamo! — poviče Burl.

Joe se digne, fićukne i malo zatim pojavi se s dva svezana momka.

Jack je u času shvatio da su to banditi. Odmah je poznao te momke. Krv mu navre u glavu, ali ne zbog bijesa nego zbog užasa!

— Na svjetlo s tim momcima! — poviče oštro Burl.

Jack odloži tanjur i obriše usta a zatim polagano pride momcima.

— Traže od nas za svaka kola po dvije stotine dolara — objasni Burl. — Ovi lopovi traže ni manje ni više nego tisuću dolara!

Jack pogleda jednog pa drugog. Prepoznao ih je. Bio je to Olivio Moreno, a njegov pratilac zloglasni Wade Buchanan.

Dugo su pripadali grupi bandita koja je krala stada. Sada su se očito prebacili na drugu vrstu posla. Jacku je odmah bilo jasno da nisu sami došli na ovu zamisao.

— Koliko ima stražara? — upita Jack.

Burl ga iznenađeno pogleda.

– Do đavola, nešto sam vas pitao? – prosikće Jack.

Buchanan se hladno cerio.

– Na vašem bih mjestu platio. Još imate vremena. Ali uskoro ga više nećete imati. Samo mi možemo ovdje garantirati za sigurnost ljudi.

Burl pogleda smeteno u Jacka.

– Zar još vjerujete da su one dimne signale davali Siouxi?

Jack mahne starom Joeu.

– Odvedite ih odavde i pazite na njih. Odveli su bandite do kola i vezali ih za stražnje kotače.

– Burl, odmah pojačajte straže!

– Malo prije htjeli ste otići!

– Malo prije bio sam zabavljen Gonzalesovima i suviše paprenim grahom – odbrusi Jack. – Mučite me razgovorom a svi mi zajedno sjedimo na bačvi baruta! Ovi su momci godinama bili vođe zloglasne banditske horde!

Burl pogleda s nevjericom u Jacka.

– Jeste li u to sigurni?

– Čovječe! Ne postavljajte tako glupa pitanja! Da se barem varam!

Burl se okrene na peti i pozove četiri čovjeka. Zapovjedi da podvostruče straže, a zatim se ponovno okrene Jacku.

– Što sad predlažete?

– Ako vam tisuću dolara nije preveliki izdatak, ja bih na vašem mjestu platio.

Burl iskrivi lice.

– Nisam vas pitao što biste uradili ne mom mjestu, nego kako da to riješimo. Zar to nije stvar velikog Jacka Morrisa?

– Tada znate moj odgovor!

– Znam! – ali još ne znam što ćete poduzeti.

– U ovom trenutku to još nisam ne znam – odgovori Jack i pride kolima s kuhinjom. – Suviše sam gladan.

– Oho, mislio sam da vam je moja hrana paprena! – javi se uvrijeđeno kuhar.

– Jack! Govorite o nekoj bačvi baruta na kojoj navodno sjedimo – reče Burl. – Kako možete nakon toga još misliti na jelo?

Uto se pojavi Joe.

– Od zarobljenika ne mogu ništa saznati.

– Prometnice se nalaze dalje na istoku uz rijeku – reče Jack. – Tamo zacijelo također ima bandita. Ovaj kraj je proketo usamljen i zabačen, ali banditi su od nekog dobili mig.

– Banditi će zaustaviti i teret Tima Gonzalesa – oštro reče Burl. – Sve ostalo nije teško pogoditi.

– Gonzalesove neka nosi davao! – promrmlja Joe.

Jack se smješkao.

– Čini mi se ipak da smo mi prvi na redu.

– Zar još nemate nikakvu ideju? – napeto će Burl.

Jack časak presta jesti.

– Ako ih nema dvije stotine, koliko ih je prije bilo u bandi,

onda ih možemo mirno pustiti da dođu ovamo i tu ih srediti. Pošaljite dvojicu uhoda prema istoku. To je zacijelo jedini put odakle bi se mogli pojaviti. Na sjeveru i zapadu nisam opazio nikakve tragove. Da su na jugu, već bi nas napali. Odmah pošaljite ljude, Burl! Moramo što prije saznati kada će napasti i koliko ih ima.

Burl pride vatri i zapovjedi nešto dvojici momaka koji su odmah odjahali u noć.

— Nisam samo vlasnik tovara, nego i poslodavac i zbog toga imam pravo izvršiti pravednu kaznu. — reče Burl, koliko Jacku, toliko i sebi.

— Želite obojicu objesiti? — upita Jack.

— Kopilani nisu drugo ni zaslužili.

— Za pravdu i zakon odgovoran je samo vođa kolone — reče Jack — a to sam ja.

— Zar se vi protivite?

— Da.

— To mi morate objasniti.

— Ne moram! — odlučno reče Jack. — Ja sam protiv i to je dovoljno!

— Jack, ali ovi su momci od mene tražili tisuću dolara!

— Tisuću dolara nije život.

— Vi ponekad teško shvaćate — reče Burl.

— Naprosto ne želim biti gospodar života i smrti — odgovori Jack još žvačući. — Ako me napadnu, branit ću se. To je jedini zakon koji priznajem. Jednostavno zato jer sam sre-

tan što živim, prokleta sam sretan zbog toga.

— Ipak želite ubiti Tima Gonzalesa.

— Da, ali u borbi. Pri tom izlažem opasnosti i svoj život.

— Nije mi sasvim jasno — namrgođeno će Burl. — Vi dobro znate da ste brži.

— Točno, Burl. Sve ima svoje nedostatke, čak i zakon ima svoje rupe. Ja to dobro znam. Kad dobro razmislim, nisam baš tako tvrdoglavo jurio za Timom Gonzalesom. To sam upravo sada shvatio. Zaista, kad vam kažem.

— Zbog čega ste ga lovili?

— Još ga lovim.

— Nisam vas htio uvrijediti.

— Niste me uvrijedili — mirno odgovori Jack. — Prije četiri godine Timo Gonzales je u Dodge Cityju ustrijelio mog najboljeg prijatelja. I to s leđa.

Burl duboko uzdahne.

— Mislio sam da je tako. Zbog čega je Timo Gonzales pucao u vašeg prijatelja?

Jackovo se lice zgrči i on pogleda u zemlju.

— Uhvatio sam Tima Gonzalesa da vara na kartama i pred mnogo ljudi oborio sam ga na zemlju. Ubio je mog prijatelja jer je mislio da sam to ja.

— Oprostite, Jack, nisam znao — ispriča se Burl.

— Zaboravimo to!

Jack pride vatri, uzme sedlo i uputi se prema Joeovim kolima gdje je obično spavao.

Najednom se pred njim pojavila Tanja.

— Sve sam čula. Ne zato što sam prisluškivala, nego sam htjela Burla nagovoriti da plati tisuću dolara.

— Onda sve znate — odgovori joj Jack.

— Jack! Znam da se nisam uvijek pametno vladala a nisam niti prema vama bila uvijek pristojna. Molim vas, nemojte me sada krivo shvatiti. Govorite s Burlom! U ovom je poslu poginulo previše ljudi.

— Znam, Tanja! Ali svijet se ipak ne može prepustiti lopovima.

— Što znači tisuću dolara, Jack?

— Nisam previše pametan i ne znam odgovor na to pitanje. Osim toga, stvari promatram drukčije. U mom se svijetu stvari ne važu dolarima...

— Sada spavajte. Imat ćemo još vremena razgovarati o tome.

— Ako ikada budem imala sina, odgojit ću ga da bude kao vi — reče i u hipu nestala.

Jack je trenutak stajao kao da ga je netko udario mokrom krpom po glavi. Zatim se uputi prema kolima i sruši se na svoj ležaj. Zaspao je učas najdubljim snom.

Burl ga je probudio malo prije svanuća.

— Jack! Jack! Banditi dolaze!

Jack iziđe iz kola s revolverom u ruci. Na Burlovu zapovijed jedan momak ugasi vatru.

— Ostavi vatru da gori! — poviče Jack.

— Dvanaestorica su! — reče Burl. — Bit će ovdje za deset minuta. Naše uhode su ih prekasno opazili.

— Vi i Joe ostanite uz vatru — reče Jack. — Trojica neka čuvaju zarobljenike. Svi ostali neka se rasporede među kolima. Kad ja puknem, to će biti znak da zapucate.

Burl se okrene i nestala. Jack sa starim Joeom krene prema vatri. Tamo je došla i Tanja.

— Zašto niste ostala tamo gdje ste bila? — upita Jack.

— Nisam baš toliko zaljubljena u svoju ljepotu, kao što se to vama čini, reče ona tako tiho da ju je samo Jack mogao čuti.

— O tome ćemo još razgovarati — smješкао se Jack. — Popnite se na kola i s glavu među vreće tako dugo dok vas ne pozovem. To je zapovijed!

Tanja odmah ode. Jack je gledao za njom sve dok nije nestala u kolima. Zatim ode do vatre gdje se u međuvremenu pojavio Burl.

— Sjednimo! — reče Jack i sjede na svoje sedlo, izvadi duhan i počeo uvijati cigaretu.

Burl i Joe gledali su ga, ali ništa nisu razumijeli. Kada su začuli topot konjskih kopita, sjeli su i oni.

Jahači su se približavali udolini i zaustavili se između kola.

Jack se digne. Upita ih jednostavno kamo su krenuli i što

hoće. Rekao im je da ima dovoljno mjesta uz vatru i da je bolje da se u ovom kraju bijelci drže zajedno.

Uto jedan od bandita pride na konju do vatre.

— Ja sam čovjek koji svoje ime ne govori nego ga napiše — i najednom je u ruci imao kolt. — I to time! — nastavi igrajući se koltom u ruci. — Uskoro će izići sunce. Ja sam blagajnik. Želim naplatiti tisuću dolara. Dvije stotine po kolima da možete sigurno proći ovim krajem.

— Nama ne treba zaštita — odgovori Jack.

— Kažem vam da ne znate gdje se nalazite.

— Znamo. Mi smo se pripremili.

— Zaista?

— Mislim da jesmo — odgovori Jack.

— Mi smo poslali dva čovjeka da vas obavijeste da pripremite novac.

— Oni su ovdje — nastavi Jack. — Mislim da neće još dugo živjeti.

— Ni vi nećete preživjeti! — odgovori bandit.

— Dat ću vam dobar savjet — reče Jack. — Otidite! Zatim ćemo pustiti Buchanana i njegovog prijatelja.

— Odakle znate njihova imena?

— Slušajte! — presječe Jack.

— Dajem vam još pet sekundi da okrenete konja i otidete.

— Vaši konkurenti bili su pametniji, oni su platili.

— I mi ćemo platiti! — po-
viče Jack i izvuče revolver. — I to ovim!

Jackov revolver opali i naruši jutarnju tišinu. Meci su bili namijenjeni čovjeku koji je revolverom želio napisati svoje ime.

Najednom se dignu sve cerade s kola i poče pucnjava. Banditi su odgovarali pucajući na slijepo uokolo. Neki su dojahali bliže i platili to životom. Drugi su bili pametniji pa su se povukli.

Dim logorske vatre dizao se iz doline. Jack je stajao na jednom mjestu raširenih nogu čvrsto pritišćući desni lakat o bok. Borba je trajala najviše tri sekunde.

Ljudi su skočili s kola i jurili prema vatri dok je s istoka odzvanjao topot konjskih kopita bandita.

Jack se okrene i vrati do vatre.

— Otjeraj te zarobljenike i odmah upregnite konje! — po-
viče Jack. — Odmah krećemo dalje!

— Ne! — zaviče Burl Fontaine. — Ove ćemo momke objesiti!

Nekoliko muškaraca stane iza Burla. Jack mu se približi smiješeći se i spremi revolver.

— Objesit ćemo ih — cičao je Burl. — To su i zaslužili.

Jack stane ispred njega a zatim ga munjevito udari slijeva i zdesna. Zaprepašten se Burl složi u pijesak.

Ljudi koji su uokolo stajali samo su se pogledali. Burl se pokušao dignuti ali izgubi svijest i osta nepomično ležati na zemlji.

— Do đavola, Morrise! — poviče jedan muškarac. — To zaista niste smjeli uraditi! Nemate na to pravo!

— Imao je pravo, Wesse! — poviče Tanja. — Jack Morris je vođa puta. Radite kako vam zapovjedi. To je isto kao da je zapovjedio moj otac.

Jack se malo povuče, protrlja bradu i zahvalno pogleda Tanju. Ali ga ona i ne pogleda nego se obrati momcima.

— Wesse, Joe! Upregnite mazge, polazimo! Pustite zarobljenike!

— Uradit ću to sam — reče Jack. Prošao je pokraj ljudi, prišao banditima koji su ga šuteći gledali, pa im odveže ruke.

— Pokupite svoje mrtve koji leže uokolo i ne pojavljujte se nikada više!

Banditi su ga gledali ne vjerujući. Trljajući ukočene zglobove, krenu i prođu pokraj skupljenih ljudi.

— To nije bilo pametno — reče tiho Joe Jacku iza leđa. — Trebali smo ih predati prvom šerifu.

— Prvi šerif je dvije stotine kilometara odavde — odgovori Jack.

Kada su banditi otišli, Burl se osvijestio. Kraj njega je klečala Tanja. S mukom podigne glavu i ošamućeno je gledao

kako se ljudi spremaju za pokret. Tada ugleda Jacka Morrisa i pokuša skočiti.

— Burl! — zadrži ga Tanja. — Smiri se, Jack zna što radi. Burl okrene glavu i zabezeknuto je pogleda.

— Nemaš pojma što govoriš. Tanja umorno objasni:

— Moramo stići u Great Falls i to je jedino na što mislim.

Burl kao uboden skoči na noge.

— Zaista je bila greška što smo te povel. Uvijek sve radiš naopako. Za to si izričito nadarena.

— Izbjegavaj Jacka! — reče Tanja a Burl je prostrijeli pogledom.

— Bolje da se on meni sklanja s puta! — poviče prijeteći.

— Nebesa, zar želiš razdor među ljudima? Svađa između tebe i Jacka bila bi strahota za nas!

— Ljudi će slušati samo mene. — poviče Burl. — Ja ih plaćam!

Dok su se brat i sestra nadmudrivali, Jack je odjahao.

Tanja odahne. Burl skupi šake.

— To mi još jednom neće uraditi! — dahtao je. — U svakom slučaju ne nekažnjeno.

— Moramo krenuti! — oglasi se Joe.

— Zaista, do đavola! — odgovori Burl. — Što uopće čekamo? Pokret!

Nakon nekog vremena već su kotači teško natovarenih kola škripali po pijesku.

XIII

Roberto Gonzales jahao je sa svoja tri revolveraša skrivajući se među drvećem sve do okomite strme stijene. Duboko ispod njih prolazila su natovarena kola Fontaineovih.

— Onaj kopilan već je odavno namirisao da smo mi u blizini — reče Costa. — Misli da ćemo se tek kod klanca sreći, i koliko ga poznajem, bit će tamo prije nas. I to sam!

— Tada moramo napasti prije — reče Luke. — Što misliš, Rodney?

Rodney je motao cigaretu i šutio. Roberto Gonzales gledao je kolonu koja se kretala polagano.

— Imamo deset štapića dinamita — reče Roberto. — Kad bismo ih mogli staviti ispred kola Fontaineovih! Ali kako?

— Tada se okrene, a oči mu se zakrijese. — Moramo im se noćas prišuljati. Costa ima pravo, Morris nas očekuje tek kod klanca.

— Da, Gonzales — reče Rodney.

— Očekuje nas na prijelazu. Bit će tamo prije nas i čekat će nas s odmornim konjem, a naši će biti umorni.

Izvuče šibicu, kresne je o potplat čizme i zapali cigaretu. Zatim baci još goruću šibicu.

Dok je gledao njen let, sine mu ideja.

— Od tih deset štapića možemo uraditi nekoliko malih smotaka. U sredinu ćemo staviti komadić fitilja i bomba je gotova. Zatim im se samo trebamo približiti i to baciti na njih, kada se budu negdje ulogorili.

Roberto se okrene. Oči su mu divlje sjale.

— Zar to nije dobra zamisao? — upita ga Rodney.

— Najbolja koju si ikad imao. Ali kako im se neopaženo približiti?

— Oni će još neko vrijeme voziti stjenovitim područjem — reče Rodney. — U indijanskom području bijelci običavaju logorovati uz stijene. Samo valja dobro baciti naše bombe.

Roberto Gonzales se digne.

— Dodite, momci! Krećemo! Mislim da bi bilo krivo da sada krenemo. Tek smo se uspeli oporaviti od jednog iznenađenja koje nam je Morris priredio, a sada bismo mu pružili novu priliku. To bi nam se dogodilo kada bismo pretekli kolonu. Morris bi opazio naše tragove. Neću nikada zaboraviti onu noć kada nam je rastjerao konje. On je mudar momak. Ne vidi ga se niti čuje. S takvim ljudima moramo biti oprezni.

— Ostavimo im onda pola dana prednosti — predloži Rodney. Naši će izgledi biti veći noćas.

— Savjet ti zlata vrijedi, Rodney — reče Roberto.

— U Red Lodgeu ćete se moći odužiti, Gonzales.

Roberto potvrdi. Kada su kola s tovarom nestala na obzorju, oni okrenu konje prateći ih duž zaravni.

— Zaista me zanima gdje je moj brat s našim kolima — reče Roberto i okrene se prema istoku.

— Timo sigurno ne će stići prije Morrisa — odgovori Rodney. — Kada dobro razmislim, Fontaineovi napreduju kao đavoli. Otkako su prešli rijeku, nisu izgubili ni sata. Davao neka zna da li i vaš brat ima sreće.

Roberto se okrene u sedlu i pogleda na omot s dinamitom. Usnice mu se trznu a oči mu opasno zasjaše.

XIV

Sunce je već bilo visoko na nebu kada Jack najednom nešto ugleda na zemlji. Zaustavi konja i sjaha. Za svaki slučaj u ruci je držao otkočeni revolver. Sagne se i podigne indijansku strelicu iz trave. Napeto je razmišljao što to znači. Tovar se sve više približavao. Jack uhvati uzde i odvede konja u sjenu strme stijene. Smrkavalo se.

Uto ugleda Burla i Tanju. Tanja je jahala bez šešira a plava kosa joj je lepršala na povjetarcu.

Jack im pođe u susret držeći strijelu u ruci.

— Stavite ponovo šešir na glavu — reče Tanji.

Burl i Tanja sjašu promatrajući strijelu.

— Prokletstvo! — prokune Burl tiho i okrene se uokolo. — Kako to da ovdje ima Indijanaca — A zašto ih ne bi bilo? — sa smiješkom će Jack.

— Koje je to pleme? — zanimao se dalje Burl gledajući mrko preda se.

Jack slegne ramenima.

— Ovdje u blizini žive Siouxi. Ali kojem plemenu pripada ova strijela, to zaista ne znam.

— Zabrinuti ste, ima li ta strelica neko značenje? — reče Burl.

— To bi moglo svašta značiti — procijedi Jack.

— Možda je momak išao samo na neki sastanak — reče Burl.

Jack slomi strijelu i promrm-lja:

— Nadajmo se!

— Nemojte baciti strijelu — upozori ga Burl. — Joe bi to možda mogao odgonetnuti.

Pričekali su dok su se približila kola. Tišina je bila zloslutna i nelagodno su se ogleđavali. Opasnost kao da je mirisala u zraku.

— Kola u krug — zapovjedi Burl. — U blizini su Indijanci!

Burl pride Jacku zajedno s Joeom i Tanjom.

— To su rezači grla — reče zapanjeno Joe kada je ugledao slomljenu strijelu.

Jack potvrdi.

– Toga sam se i plašio. Če-
jeni!

Burl donese Tanjin šešir. Ona pogleda muškarce i šuteći, stavi ga na glavu. Samo je blijedo lice odavalo da se panično boji.

– Dok je još dan, po dvojica na stražu! – Jack objasni Burlu gdje da postavi straže. – Čim zanoći, bit će četvorica. Odjahat ću još malo prema sjeveru i vidjeti što se događa naokolo.

– Je li to ponovo djelo Roberta Gonzalesa? – namrgođeno upita Burl.

Jack uzjaše.

– Ne vjerujem, Burl. On i njegov brat imaju sada iste brige kao i mi.

Podbode konja i pojuri prema sjeveru. Nakon jednog kilometra opazi tragove konjskih kopita. Bijahu to konjska kopita bez potkova. Odmah se okrene i u galopu odjuri natrag.

Uspio se vratiti u logor prije nego se smračilo. Ljudi su već večerali i ugasili vatru.

Sjedili su u sjeni kola, u sedlima i na pokrivačima. Svi su imali u rukama puške.

– Istina je, mi smo u indijanskom području – kratko objasni Jack i sjaše. – Postavite dvostruke straže, Burl.

Jack se uputi do kuhinje i uzme nešto za večeru. Kao i svake večeri, jeo je posljednji. Prišla mu je Tanja i šuteći ga gledala kako jede kao iz glad-

njeli vuk. Njihov napet odnos iz prvih dana već je odavno nestao.

– Pogriješila sam – reče Tanja. – Nisam trebala poći ali nisam bila svjesna opasnosti.

– To je istina, Tanja, ali sad mi je drago da ste ovdje.

– Jack, bojim se. Kada ne bih znala kako je besmisleno razgovarati o tome s Burlom, zamolila bih vas da se vratimo.

– Još ne znam da li su Indijanci pošli u ratni pohod – objasni joj Jack i uhvati je za ruku koju je ona čvrsto stisnula. – Ali radi se o ratničkoj krvožednoj bandi. Možda je čak i svejedno na koju stranu krenemo.

– Ako se iz ovoga živi izvučemo, neću nikada zaboraviti ove dane – reče Tanja i povuče ruku.

Htio ju je upitati zbog čega, ali je shvatio da bi to bila greška.

– Ni ja – odgovori Jack. – Ni ja ih neću nikada zaboraviti.

– Oh, Jack – tiho se nasmiješila – za vas su to bili dani kao i svi ostali.

Jack se počeo po bradi.

– Ne baš, Tanja. Doduše, ja sam gotovo uvijek tako živio. Ali razgovarati svaku večer sa ženom kao što ste vi... to je sasvim nešto drugo, Tanja, i nisam nikada pomislio da bi mi to moglo toliko značiti.

Tanja dodirne rukom njegov obraz, nježno kao dašak.

— Veseli me da i vama to također nešto znači — reče — digne se i htjede otići.

— Tanja, ostani još malo — prošapće Jack.

Tanja se nasmiješi i okrene, kad u panici dotrči jedan od stražara do kola.

— Indijanci! — poviče stražar. — Upravo iznad nas.

Jack je jednim skokom bio kraj Tanje, zgrabio je za ramena i ugurao ispod kola.

— Lezi i ne miči se! — vikne joj, vrati se po pušku i otrči od kola gledajući gore.

Zatim ugleda kako neka užarena iskra leti iz tame. Baci se na koljena i skine pušku s ramena.

— Oprez, goruće strijele! — poviče ljudima koji odmah potrče u zaklon.

U djeliću sekunde trgne se jer je po prasku znao da to nisu goruće strijele.

Odmah je shvatio. Taj je predmet ležao iza konja tako da ga nije mogao točno vidjeti.

Iz tame doleti još jedan gorući predmet. Jack potrči izvan kruga kola i ispod jednih kola prepozna gorući fitilj i dinamit. Pojuri da ga baci prije no što eksplodira, ali uto se zapali prvi tovar uz strašnu tutnjavu. Gromoglasan tresak uzdrma zemlju. Učas je bilo svjetlo kao da je dan. Jack ugleda blijeda i prestrašena lica. Kola su se razletjela, a konji i mazge su trčali naokolo. Pritisak zraka baci ga na

zemlju. Zatim se začu još jedna detonacija i pokraj njega bilo je sve u plamenu i dimu. Kola ispod kojih se namjeravao skloniti u pravom smislu riječi podigla su se sa zemlje, a zatim okrenula u zraku i rasprsnula. Predmeti su letjeli po zraku i padali između drugih kola na zemlju. Mazge i konji bezglavo su jurili naokolo i verali se na stijene tražeći spas.

Jack skoči.

— Zadržite konje! — poviče.

Potrčao je za konjima koji su se istrgli iz kruga kola. U panici su jurili udolinom.

Oba stražara su skočila sa stijena i pokušala uhvatiti konje. Jack opazi kako je jedan čovjek pao u stranu i ostao nepomično ležati. Sad je znao da ih više ne može zadržati. Vratio se natrag i dotrčao u krug s kolima.

Prvo se sudario s Tanjom. Čvrsto ju je stisnuo uza se, a ona mu je obavila ruke oko vrata. Zatim oboje otrče do povrijeđenog čovjeka. Jack ostavi Tanju pokraj njega i otrči do Burla.

— Oprez, sad će napasti! — zaurla Burl.

— Do đavola! — odgovori Jack. — To nisu bili Indijanci.

Burl se zagleda u njega.

— Gonzales?

— Tko bi drugi? — odbrusi Jack. — Neka vatra gori! — poviče ljudima. — Neka se vatra rasplamsa da možemo nešto vidjeti!

Sljedećeg su jutra našli konje i mazge, ali bilo je mnogo štete. Dvoja kola bila su potpuno uništena. Tovar sav u komadima. Kola s kuhinjom jedina su ostala čitava. Ostala kola morala su se popraviti.

Nekoliko je ljudi bilo ozlijeđeno, doduše ne ozbiljno. Na sreću, nitko nije poginuo. Žrtve prve eksplozije bile su životinje. Samo pet jahaćih konja i tri mazge ostali su neozlijeđeni, ostale su životinje morali ubiti.

Burl je bio tako potresen da je nemoćno sjedio na kamenu. Jack se snalazio kako je znao i umio.

Prije negoli su kola bila popravljena, Jack osedla konja i pride Burlu.

– Kamo? – upita ga malodušno Burl. – Nema više smisla! Od prvog časa prati nas nesreća. Sve je to bila ludost, Jack! Samo budale mogu biti dalje uporne. Svi smo mi ljudi, Jack!

– Radite što hoćete, – reče Jack i uzjaha. – Što se mene tiče, vratite se. Ja ću uraditi u svakom slučaju ono što moram.

Jack odjaše iz udoline. Tanja ga opazi tek kad je nestajao iza stijena i prestrašeno dojuri k Burlu.

– Kamo je otišao? – poviče.
– Zašto ga nisi zaustavio?

– Još želi stići u Great Falls – promrmlja Burl. – Ostavite ga neka traži izlaz. Ako ga želite slijediti, slijedite ga.

– Posljednje kilometre mora proći sam – umiješa se stari Joe. – Jack je krenuo za Robertom Gonzalesom. Zaista mu ne bih htio biti u koži.

Tanja prestrašeno pogleda starca.

htio biti Zašto mi nisi ništa rekao o tome?

– Mislio sam da Jack to ne želi.

– Zašto ga nije nitko zadržao?

– Još ga dovoljno ne poznajete – reče starac. – Nije on od tih koji se mogu zaustaviti. To će uskoro znati i Roberto Gonzales...

– Bože moj, Joe! Ako mu se nešto dogodi! – jadikovala je Tanja.

Joe uzdahne.

– Naravno da se može svašta dogoditi. Ali naprosto u to ne vjerujte.

– Sve to nema nikakve svrhe! – zavapi Burl.

– Burl, što je to s vama? – promrmlja. – Neka sve ide do vraga, ne smijemo gubiti hrabrost! Zar želite da vam to kaže netko od vaših ljudi?

Burl se digne.

– Ne, Joe. Krenimo! Ali tko će tražiti put?

– Ako hoćete vjerovati mojim starim očima, tražit ću ja – reče Joe.

Burl ga lupne po ramenima.

— Predajemo se u tvoje ruke, stari.

Jack je najednom opazio tragove Roberta Gonzalesa. Zauzvisti se, sjaha i brižljivo ih pogleda. Bilo mu je važno točno odrediti koliko su u prednosti jer je prema tome mogao štedjeti snagu konja. Pročitao je iz tragova da je Roberto Gonzales sa svojim revolverašima krenuo prema klanu.

XV

— Ovakvim ćemo galopom uništiti konje — upozori Rodney. — Samo da se pojavi onaj pasji sin! Već mu je vrijeme da dobije ono što zaslužuje. Osim toga, ne vjerujem uopće da će nas stići. Prije svitanja zacijelo nije mogao krenuti. Zatim je još izgubio na vremenu tražeći naše tragove. Sigurno je više od sedam sati iza nas. Prije nego nas uspije stići, bit ćemo već kod vašeg brata.

— Jašimo do klanca! — zakriješti Roberto Gonzales. — Nisam baš siguran u to, a poznajem i svog brata. Priznao je i sam da nije dorastao ovom kopilanu.

Ošine konja i jurne. Rodney baci napola popušenu cigaretu i zgazi je. Brzo pregleda uzde, zajaše i pridruži se Robertu koji je već jahao i nestrpljivo se ogledavao po okolini.

— Gori šuma, Rodney! — poviče Luke i pokaže prema sjeveru. — Pogledaj! Pravi šumski požar!

Rodney je slijedio njegov pogled. Costa samo površno pogleda. Vodio je svog konja uz Robertova.

— Zar ne mislite da je Fontaineovima već »puna kapa« po-
slije zadnjeg poraza?

Roberto Gonzales prostrijeli ga divljim pogledom.

— Ne govori o Fontaineovima. Njima je zacijelo svega dosta — ali zacijelo to nije Morrisu! Njemu sigurno nije!

— Ali sva su kola uništena — reče Costa.

— Zar si to vidio?

— Nisam vidio, ali sam čuo — nasmije se. — Ni komadić na komadiću nije ostao čitav. Tko zna da li je Morris još uopće živ? Revolveraš Morris? Odakle mu uopće to ime? Prokleti kujin sin, da li zbilja puca tako kako pričaju, Gonzales?

— Nadam se da ćeš imati prilike uvjeriti se u to, tamo kod klanca.

— Ako je još živ.

— Jedan štapić dinamita pao je pokraj kola — zasikće Roberto Gonzales. — Ako su svi mrtvi i uništena sva kola, jedan je ipak sigurno preživio — i to Morris! Taj kojot sastavit će kola makar od tisuću komada i krenuti dalje. Ako zatreba, vući će ih sam, pa bila u njima samo jedna pišljiva bačva maslaca. On mora dokazati da je nepobjediv i da uvijek stigne na zadani cilj. Ne! Moramo ga čekati kod klanca. Možda dođe samo on. Zbog

toga se moramo požuriti. Moramo biti tamo prije njega, da ne napadnemo mi njega nego on nas.

— Dobro, ako tako mislite, gospodine Gonzales — reče Costa i slegne ramenima. — Naprijed do klanca!

Roberto Gonzales mrko je gledao u Rodneyja i Lukea koji su stajali pokraj svojih konja i buljili prema sjeveru.

— Što do đavola tamo vidite? — poviče mrzovoljno. — Hoćemo li napokon krenuti?

Rodney i Luke hitro uzjašu i krenu.

— Mora da je izbio šumski požar — reče Rodney i pokaže prema sjeveru. — Prilično je daleko odavde.

Roberto stisne vjede. Sve što je vidio bio je tanki sivi veo koji je dolazio s plavog neba daleko na obzoru.

— Što se nas tiče ta šuma — promrmlja ljutito i potjera konja.

Ljudi su ga slijedili. Sva četvorica napeto su se ogledala naokolo držeći puške u rukama. Nisu željeli da ih iznenade ni Siouxi ni Jack Morris.

Do Tamarro klanca morali su jahati još šest kilometara. Za tu udaljenost trebalo im je oko pet sati jer je put bio gotovo neprohodan. Uspeli su se na gotovo tisuću metara visine, što se odmah osjetilo po hladnoći. Ledeni vjetar nemilosrdno je šibao s klanca. Iza konja i ljudi ostajala je ma-

glica od daha. Sad je već cijeli kraj prekrrio snijeg. Muškarci su podigli okovratnike kaputa. Za ovu hladnoću bili su pre-slabo obučeni i naprosto su se smrzavali. Najviše je bilo hladno Lukeu. Koža mu je bila sasvim žuta, a usnice plave. Izgledao je kao da u njegovom tijelu nema ni kapljice krvi. Tre-sao se kao da ima groznicu. Vjetar ih je propuhao do kosti. Ali Roberto Gonzales nije na to uopće obraćao pažnju niti je pomišljao da negdje sjaše

Njegovi pratioci su kleli ali ne glasno.

— Naposljetku ću se smrznuti u sedlu — jadikovao je Luke, ali Roberto Gonzales kao da je bio gluh.

— Prokleta zima — kleo je Costa kada je dotjerao svog konja do Robertova tako da bude siguran da će ga čuti. — Mi se smrzavamo, a tamo gori šuma.

— Možda bi ti bilo draže da ti se stražnjica tamo prži — promrmlja Roberto Gonzales.

Costa načini grimasu i ponovo zastane. Rodney i Luke ljutito su ga mjerkali. Samo je slegnuo ramenima i divljim pogledom dao im do znanja da se s Robertom Gonzalesom uopće ne može razgovarati. Naprijed ih je vodila pomisao da i to jednom mora završiti. Roberto Gonzales uputi se prema tjesnacu nekim uskim procijepom, tamo stane i sjaše. Bio je plav i ukočen od zime

kao i njegovi drugovi. Prijede nekoliko koraka, a zatim rukama obgrli ramena.

— Zapalite vatru! — zapovijedi kada su se ona trojica pojavila iza njega.

Kraj je bio divlji. Prolaz kroz tjesnac nije bio širi od pedeset metara. Dok su ljudi skupljali grančice za vatru i brinuli se oko konja, Roberto krene prema ulazu u tjesnac da pogleda okolicu. Šiljasti vrhovi uzdizali su se slijeva i zdesna, a ispod njih bile su terase. Grmlje i drveće pružalo je dobar zaklon. Zaista je samo jedan dobar strijelac mogao rastjerati čitavu četku konjice i spriječiti prijelaz. Kada k okrenuo, sa zadovoljstvom je ustanovio da se klanac, koji vodi u brdo, vidi više od kilometra. Po danu mogao bi se opaziti jahač, a po noći bi se zacijelo čuo. Vratiti se do svojih ljudi koji su u međuvremenu naložili vatru i pokušavali se zagrijati.

— Rodney će preuzeti prvu stražu — reče Roberto i stavk ruke iznad vatre. — Tjesnac se na daleko vidi tako da ćemo na vrijeme opaziti kola ili jahača. Luke će te zamijeniti.

— Baš ste sigurni da će se Morris pojaviti — reče Costa.

Roberto Gonzales samo ga je mrko pogledao.

— Možeš i ti biti siguran, Costa, tada bar nećeš biti iznenađen kada se pojavi taj kopian.-

Jack Morris je vrebao. Nije opazio nikakvih kretanja u klanu. Četvorica jahača nisu zamela svoje tragove. To je značilo da su još tamo i da se Roberto Gonzales neće tako lako maknuti.

Smrkavalo se. Jack skine sedlo i priveže konja za drvo. Uzme pušku u ruke i krene pješice posljednji dio puta.

Hodao je uspravno jer se nije bojao da bi ga mogli s klanca opaziti. Bešumno kao sjena trčao je desnom stranom a u njega je puhao sve hladniji i oštiji vjetar. Posljednjih dvije stotine metara napredovao je polaganije i opreznije. Noć je bez zvijezda i tamna. Opazio je u klanu vatru i zastao. Napinjao je oči nastojeći što bolje razaznati sjenke u tami. Bio je gotovo siguran da je netko na straži, ali još ga nije uspio otkriti.

Strpljivost nije bila samo jedna od njegovih vrlina nego i dio njegove snage. Najednom opazi stražara. Nalazio se u jednoj udubini stijene na drugoj strani klanca. Čovjek se uspravi, pođe korak naprijed i počne napeto osluškivati. Zatim skoči i nestu u klanu. Časak ga je jasno vidio. Sada je znao da to nije Roberto Gonzales.

Čuli su se glasovi. Jack iskoristi šansu i brzo otrči dalje, gledajući u klanac.

Uz vatru su sjedila tri muškarca. Konji su bili privezani malo dalje uz stijenu.

— Prokletstvo! Vрати se natrag na stražu! — čuo je kako je Roberto Gonzales ljutito povikao. — Pogledao sam na sat. Costa će te za pola sata zamijeniti.

Jack nije više slušao razgovor. Malo dalje od ulaza u klanac prijede na drugu stranu. Deset koraka iza ulaza u pećinu sagne se uz veliki kamen.

Stražar se vratio. Kleo je i zastao okrenuvši Jacku leđa. Zacijelo nije više želio preostalih pola sata stajati na istom mjestu.

— Priđi k meni, prijatelju! — poluglasno reče Jack. — Da ti ne padne na pamet da pisneš. Ubit ću te!

Čovjek se trgne i ukoči.

— Uperio sam pušku u tebe! — ponovo se oglasi Jack.

Stražar je bio Luke. Što se sve to njega ticalo? Zapravo ništa. Jedino što mu se moglo dogoditi bilo je da ga kasnije Roberto Gonzales najuri, naravno samo ako ostane živ. Ipak Luke nije tako razmišljao. Možda se bojao da ga Jack Morris ne napadne s leđa ili ubije, a možda mu naprosto logika nije bila jaka strana. Reagirao je tako da se okrenuo munjevito na peti i digao pušku.

Jacku nije ništa drugo preostalo osim da puca. Metak pogodi revolveraša u glavu i on se sruši kao pokošen.

Hitac sablasno odjeknu između stijena. Jack je legao na zemlju i nije se micao. S druge strane klanca ništa se nije pomaknulo. Samo je vatra pucketala i bacala čudnovate sjene po obližnjim stijenama.

— Morrise, da li si to ti? — odjeknu glas Roberta Gonzalesa.

S prstom na obaraču vinčesterke, Jack skoči na drugu stranu da bi mogao pogledati u klanac.

Trojica muškaraca se podiгоše s uperenim puškama. Ali Jacka nisu opazili, zaslijepljeni svjetlošću vatre.

— Bacite oružje! — poviče Jack.

Odgovori su bili pucnji.

Pucao je i Jack Morris, ali morao se povući da ga ne pogode. Vidio je da je jednog pogodio, ali nije mogao vidjeti koga. Jeka metaka odbijala se o stijene. bila je to paklena buka. Jack se sagne. Revolveraši su pucali divlje, ali ga na sreću nisu uspijevali pogoditi.

Jack je napeto osluškivao.

— Roberto Gonzales! — poviče. — Izidi i pokaži se!

Umjesto odgovora čuo je bat konjskih kopita! Jack, proklevši, počе trčati. Samo je na časak vidio sjene dvojice jačača. Poče divlje pucati, ali jačaći su nestali poput vjetra.

Jack spusti pušku. Nisu ostavili ni jednog konja. Da je namjeravao kreuti za njima,

morao bi trčati više od kilometra natrag na isto mjesto. Polagano se spuštao u klanac. Drugi čovjek koga je pogodio bio je također mrtav. Bio je to Costa.

Jack side u klanac. Kola ovuda nisu mogla proći, ali jačač bi uspio stići do Great Fallsa.

Malo se ogrije na vatri. Tjesnac Tamao bio mu je nadohvat ruke. Odvuče mrtvace u stranu i pokrije ih kamenjem. Zatim pokuša pronaći još drva da održi vatru. Gotovo se već razdanilo kada je doveo svog konja iz klanca.

Okolo podneva pojavila su se kola. Kada su stigla do tjesnaca, već se smrkavalo.

Burl pogleda hrpu kamenja.

— Gonzales? — upita.

Jack Morris odmahne glavom i ukratko opiše događaj. Ljudi su ga zabrinuto gledali.

— Roberto Gonzales se neće tako lako predati — reče stari Joe. — Ako su njegova kola još iza nas, tada će sigurno krenuti u Great Falls da tamo skupi ljude da nas još jednom napadne. Hulja će dobiti igru i zaista mi je žao što nije on taj koji leži ispod kamenja.

Jack pride Tanji. Najradije bi je uzeo u naručje, ali bilo je i suviše gledalaca.

— Kako je? — upita je.

Tanja ga oprezno upita:

— Ranjen?

Jack odmahne glavom.

— Sretna sam — odgovori Tanja.

Osjećao je da je mora zagrliti, ali uto se pojavi Burl.

— Vidjeli smo Indijance, ali nisu nas napali. Bila su samo šestorica. Čini mi se da su nas pratili.

— Odavde do Great Fallsa može se pljunuti — odgovori Jack. — Ne pucajmo na njih ako nas samo prate.

Preko noći smjestili se u udubini stijene zaklonjeni od vjetrova. Kada se razdanilo krenuli su dalje. Jack je ostao kod tjesnaca. Čekao je izviđače. Ali oni su zacijelo pošli drugim putem. Nakon dva sata Jack uzjaha i krene za kolima.

XVII

Roberto se cijelo vrijeme predaha nelagodno osjećao. Neprestano se okretao. Bio je gotovo siguran da im je Jack Morris za petama.

Rodney je bio nešto opušteniji. Njega je zanimao dim koji se vidio na obzorju. Napokon, poraz je doživio Roberto Gonzales a ne on.

Čitavim putem Roberto Gonzales nije progovorio ni jedne jedine riječi. Grizlo ga je da je opet izvukao deblji kraj i da je morao pobjeći.

Kada su ponovno osedlali konje, Rodney bez riječi pokaže naprijed. Roberto Gonzales samo površno pogleda. Daleko prema sjeveru vidio se neki sivi oblak iznad brdskog masiva.

– Tamo mi ne moramo ići
– suho će Roberto.

Rodney ga ljutito pogleda a zatim krenu. Roberto je jurio dalje ne obazirući se na to. Za pet sati stigli su do neke zaravni i tamo se zaustavili u sjeni drveća.

– Ubit ćemo konje ako nastavimo ovom brzinom – reče Rodney kada je sjahao. – Za dva sata zaći će sunce. Ostat ćemo preko noći ovdje.

– Moramo malo spavati – rastrešeno reče Roberto i ispruži ruku. – Eno, tamo na istoku, još je jedan šumski požar!

– Požar je na putu kojim bismo trebali proći.

Rodney potvrdi. – Zašto ne zaobidemo prema sjeveru?

Vrate se do drveća i sjednu.
– Sutra se moramo sresti s Timom – reče Roberto.

– Ako se nije zadržao.

Najednom se začu topot konjskih kopita. Oni odmah skoče na noge i izvuku revolvere iz korica.

Jahač se približavao s istoka, ali nije bio Jack Morris. Jahao je ravno prema njima i zacijelo ih je po svemu sudeći već davno opazio.

– Vjerovao sam da ću ovdje naići na još nekoliko budala – reče prijazno silazeći s konja.
– Uopće nije pogledao izvučene revolvere. – Ja sam Jake McCann! Bježim pred Indijancima. Kada sam vas opazio, pomislih da zajedno budemo

četa. Možda ću tako imati prilike da se živ izvučem iz ovog kraja. Nemam ništa protiv ako vi preuzmete ulogu generala – reče Roberto.

Roberto i Rodney iznenađeno su ga gledali i spremili revolvere.

– Mi smo na putu za Teton River – reče mu Roberto. – Nemamo ništa protiv ako nam se priključite, ali nama se žuri.

McCannu se suze oči. – Do Teton Rivera? Niste li opazili tamo dim? To su logori kopača zlata, odnosno ono što je od njih ostalo.

– Indijanci? – upita Rodney.

McCann gledao je jednog pa drugog ne vjerujući.

– Da, naravno, do đavola! Odakle vi dolazite? Tamo je sve u plamenu a vi nemate pojma o tome! je ne vidite oblake dima? Tamo je pravi pakao! Jedino u Great Fallsu još žive bijelci i bore se. Svi koji su živi žele stići prije Indijanaca tamo. Prije negoli ugledate Teton River, ostat ćete bez skalpa... gospodine...

– Gonzales – odgovori Roberto. – Zovem se Roberto Gonzales, a ovo je Rodney. Mi dolazimo iz Red Lodgea. Tražimo jednu kolonu s tovarom koja je na putu prema logoru kopača zlata. Zacijelo već čeka na Teon Riveru.

– Taj tovar nećete više naći. To je zacijelo ona kola koju je konjica uspjela još zaustaviti na vrijeme.

Roberto problijedi i pogleda Rodneyja koji je također bio sablasno blijed.

— Mrtva trka, Gonzales! — reče promuklo Rodney. — Stigli smo na cilj a ipak nismo ništa postigli.

Roberto smeteno pogleda prema istoku gdje se uzdizao gusti dim iznad brežuljaka.

— Timo, taj ludak, zacijelo nije dozvolio da ga vojska zaustavi!

McCann pogledao je s nevjericom jednog pa drugog.

— Zar ste zaista krenuli u Great Falls?

— Ne — odgovori Roberto. — Mi smo krenuli prema Teton Riveru.

— Do đavola! Mislio sam da ću imati priliku da se izvučen iz ovog pakla i nekako stignem do Great Fallsa, ali ako tako stvari stoje, radije ću se pokušati sam probiti. Sa samoubojicama nema smisla poći na ovakav put.

McCann uzjaha.

— Pričekajte! — poviče Rodney.

— Krećemo prema Teton Riveru! — oštro zapovjedi Roberto Gonzales. — Moram saznati što se dogodilo s mojim bratom i robom.

— Gonzales! Ovaj čovjek ima iskustva i zacijelo dobro poznaje put do Great Fallsa!

McCann potvrdi.

— Poznajem ga i to je jedini put gdje bijelac može naći spas. Ali moramo se vraški

požuriti, prije nego Indijanci krenu s Teton Rivera, jer će svi krenuti prema Great Fallsu.

— Moramo još malo pričekati — reče Rodney — naši su konji iscrpljeni.

McCann ponovno sjaha. Bio je iskusan čovjek i zbog toga se plašio da sam krene na ovakav put.

— To je prava riječ. Tri su puške bolje no jedna, naročito kada su tako nemirna vremena — sa smiješkom će.

Rodney mu se također nasmiješi i pruži mi svoj pribor za pušenje. Sada se radilo o životu i smrti. Utrka kolima bila je završena a ovdje mu Roberto Gonzales nije više ništa mogao ponuditi.

McCann je bio čovjek koji je dobro poznavao kraj i opasnosti, a to je bila prilika koju je Rodney morao iskoristiti. Roberto i on bi poginuli. Kada mu je McCann vratio duhan, on se već odlučio.

— Mi ćemo krenuti prema Teton Riveru — reče nakon nekog vremena Roberto. — Vi čekate uzalud, McCann!

— Ja ću poći s vama McCann — izjavi Rodney.

Roberto ga prostrijeli pogledom.

— Tovar ili stoji još kod Teton Rivera ili je otišao do sto đavola, suho reče Rodney. — U oba slučaja ludost je jahati do Teton Rivera.

— To i ja kažem — umiješa se McCann.

Roberto je ljutito mjerio jednog i drugog.

— Dobro! Pođimo u Great Falls. Upamti, Rodney, nikada neću zaboraviti da si me izigrao.

— Moja odluka spasit će i vama život — nastavi Rodney.

— I ja tako mislim — nadoveže McCann.

XVII

Jack Morris je također dobro poznavao ovaj kraj i sve opasnosti koje su ga tu očekivale. Njemu su Indijanci čak i pomogli da se odluči. Kada je izišao iz neke šumice, najednom je ugledao grupu od preko stotinu Indijanaca koji su jahali prema istoku. Zaustavio se kao ukopan i tiho skrenuo konja u zaklon. Srce mu je snažno kućalo. Bilo što da se događalo u ovom kraju, bilo u vrijeme mira ili u vrijeme rata, ako bijelac sretne Indijance, znalo se što valja uraditi.

Jack je nepomično sjedio na konju. Nije čak ni opipao pušku iz straha da se tom kretanjem ne oda. Ali Indijanci su nestali kao vjetar, kao što su se i pojavili.

Jack je još neko vrijeme čekao prije no što je krenuo dalje. Pogled na borbenu formaciju Indijanaca dobrano ga je uzdrmao. Zatim se ponovno zaustavi. Daleko prema sjeveru dva gusta oblaka stajala su iznad brežuljaka.

Sada je Jack znao što valja raditi!

Okrene konja i vrati se istim putem. Izbjegavao je vlastite tragove da slučajno ne naide na svoje progonitelje.

Kada je stigao blizu kola i ostatka tovara na njima, nije odmah produžio prema njima, nego se duže zadržao skriven da prvo dobro pregleda okolicu. Osjećaj ga nije prevario, otkrio je dvojicu indijanskih uhoda koji su pratili kolonu. Krene u galopu do kola kako ne bi uhodama omogućio da ga napadnu.

Tanja i ostali bijahu iznenađeni što se tako brzo vratio, a Tanja nije krila da je sretna što je neozlijeđen. Kola se zaustave, a ljudi siđu.

— Jesi li našao Gonzalesa?

— upita nestrpljivo Burl.

— Moramo se pomiriti s činjenicom da smo sve ove napore na žalost uzalud pretrpjeli — reče Jack ljudima i stavi ruku na Burlovo rame. — Logori kopača zlata su u plamenu! Čini se da je ovdje u punom jeku indijanski rat. Jedino što još možemo uraditi jest da spasavamo svoju kožu na najbolji mogući način. U ovom času gledaju nas četvorica indijanskih uhoda. Sreo sam četvoricu u kojoj je više od stotinu Indijanaca. Jahali su prema istoku. Ako nas ova četa ne napadne danas ili sutra, uradit će to neka druga. S Gonzalesovim Indijancima izi-

šli smo na kraj, ali tada nas je bilo više a oni su se borili za Gonzalesa. Ova plemena pokreće sasvim drugi cilj. Oni vode rat protiv bijelaca.

Ljudi su se preneraženo pogledavali.

— Što želiš time reći? — upita Burl bijesno.

— Mislim da imamo vrlo slabe mogućnosti da se probijemo — mirno odgovori Jack.

— Potražimo neko mjesto gdje ćemo se moći skloniti. Netko će se morati svakako probiti do Great Fallsa da dovede pomoć. Vojska je navodno u gradu, ali to nije sigurno.

— Tada ti kreni! — zasikće Burl. — Zašto nisi već otišao?

Jack ga ozbiljno pogleda. — Ne znam da li su čete u gradu. Naših kupaca nema više. Ako u gradu ima dovoljno namirnica, nećemo zacijelo naći nikoga tko bi bio spreman da nam pomogne.

Burl se ugrize za usnicu, a pogled mu se smrkne.

— Razumijem! Ti ne želiš više ni o čemu sam odlučivati, nego želiš da svi mi odlučimo da li ćemo odustati ili ne. To je za tebe prokleta dobro rješenje.

— Mislim da nisi posve shvatio, Burl. Ne radi se više o robi, nego o našim životima. Zato moja odluka može biti samo prijedlog koji ste upravo čuli. Dakle, odluči ili odbij!

Okrene se i počne osedlavati drugog konja. Svi su ga pre-

strašeno gledali. Burl mu se napokon dugim koracima približi. Divlje zgrabi Jacka za ramena i silom ga okrene.

— Dakle, ti ćeš biti taj koji će otići u Great Falls dok ćemo mi ovdje na sebe navući Indijance! — poviče mu u lice.

Svi su očekivali da će Jack prasnuti i udariti Burla. Čak je i Tanja to očekivala, ali Jack je ostao iznenađujuće miran.

— Predlažem da pošaljemo Joea — odgovori Jack. — Da li se slažete s tim prijedlogom?

Tanja i ostali skupili su se iza Burla.

— Ako se itko može probiti, onda si to ti, Jack — reče Joe.

— Doduše, ja poznajem put, ali nisam tako brz kao ti — bolno se smješкао. — Nisam više ni tako izdržljiv.

Jack je gledao ljude i shvatio da je sve bilo odlučeno. Svi su se složili. Nitko nije želio nič napustiti troja kola i svi su bili za to da on krene u Great Falls. I Burl je shvatio da je to jedina mogućnost da se izvuku iz neprilika.

Svi znamo da ćeš se ti vratiti ovamo ako i ne nađeš ljude koji bi nam pomogli — oglasi se jedan čovjek kada je Jack uzjahao.

— Krenite još kilometar do pećina i tamo se pokušajte sakriti — reče Jack Burlu. — Za dva dana ću se vratiti.

— Nikada me više neće vidjeti ovaj prokleti kraj! — poviče Burl. Sudbina je drukčije

htjela... Burl je ostao ovdje zauvijek.

Svi su čuli ružno dahtanje i tupi udarac. U djeliću sekunde Burl kao da se propeo, zakolutao očima, stao na prste i uhvatio se za vrat gdje ga je pogodila strijela.

Jack je hitro sjahao. Tanja je prestrašeno vikala. Muškarci su se uzmuvali, zgrabili puške i divlje počeli pucati, a uopće nisu znali u što gađaju.

Burl se sruši. Tanja potrči k njemu i baci se pokraj njega na koljena. Jack ju je silom odvukao. Njenom bratu nije bilo više pomoći. Kada su ljudi prekinuli besmisleni pucnjavu, Burl je bio mrtav.

Jack je držao uzde konja, Tanju u naručju i brzo krenuo naprijed.

— Hajde! — zaviče. — Brzo do stijena! Budite svi zajedno!

Ljudi su potrčali do kola i popeli se. Joe je prestigao Jacka i Tanju. Starac je hitro pokrenuo teška kola i pomogao Tanji da se popne. Odmah je krenuo a preostala dvojica kola za njim.

Jack uzjaha držeći vinčesterku spremnu za pucanje. Napeto je razgledavao okolinu. Kočijaš posljednjih kola natovarivao je Burla da ga tako kod stijena pokopaju.

Kada se prašina slegla, Jack krene za kolima. Indijance nisu nigdje vidjeli. Burla je sigurno ubio njihov uhoda.

Jahao je za kolima sve do stijena i kada je Joe našao prikladno mjesto gdje su se kola zaustavila, krene dalje.

Jack je poznavao ovu divljinu i nije se plašio samoće. Sad mu je i te kako dobro došlo što je poznavao ovaj kraj kao svoj džep, zacijelo isto tako dobro kao Indijanci! i Oprezno i s vinčesterkom pod rukom jahao je prema sjeveru da bi nestao u toj pustoši neprijateljski raspoloženoj prema bijelcima.

XIX

Robert Gonzales, Rodney i Jake McCann sigli su u praskozorje u Gret Falls, na preznojnim i potpuno iscrpljenim konjima. Bili su premoreni, neispavani i puni rana, jer su ih cijelo vrijeme progonili Indijanci. Stigli su do prvih kuća gdje su ljudi ležali u zaklonima iza prevnutih kola. Neprestano su pucali na Indijance koji su napadali i ponovo se povlačili.

Čim su sjahali, Roberto se raspita za brata i kola.

— Pitajte šerifa, u uredu je — odgovori mu neki čovjek. — Tamo znaju sve. Prije tri dana stigla su neka kola.

Roberto Gonzales se nadao da su to bila njegova kola.

— Koliko je bilo kola? — upita napeto. — Znate li možda?

Čovjek odmahne glavom.

— Bila su dvojica kola — dobaci neki drug čovjek. — Posljednja obitelj iz logora kopača zlata. Imali su ludu sreću. Mislim da su se smjestili u školi. Ona je puna ljudi sa sjevera. Tamo ćete sigurno naći svoju obitelj.

Roberto Gonzales najednom osjeti kao da ima kamen u želucu.

— Mislim na kola koja su stigla s juga — objasni ljudima.

— Deset tovarnih kola s robom za logore kopača zlata.

Ljudi su samo odmahivali glavama.

— Kola su trebala stići s Teton Rivera — objasni Roberto.

— S Teton Rivera stigle su samo loše vijesti — reče jedan čovjek, a posljednjih dana čak ni to. Pitajte šerifa.

Roberto Gonzales zgrabi konja za uzde i krene. Rodney se umjesto njega zahvali ljudima za obavijesti. On i McCann slijedili su Roberta ali pazili su da ga ne stignu.

Unatoč ranim jutarnjim satima u uredu šerifa bilo je živo. Rodney i Jake ostali su na pločniku, a Roberto je ušao. Rekao je svoje ime i raspitao se za tovar.

Odmahivanja glavom bijahu i ovdje odgovori.

— O nekom teretu koji bi došao s Teton Rivera nemam pojma, Gonzales — reče šerif.

— Prema obavijestima koje stižu, ne valja se mnogo nadati.

Roberto osjeti kako su mu koljena počela klecati. Protrlja oči i skine šešir.

— A vojska? Gdje je samo ta prokleta vojska? Čitavim putem, a čak ni ovdje u gradu, nisam sreo ni jednog jedinog vojnika.

Ljudi su slijekali ramenima.

— Čete su navodno na putu — objasni mu šerif. — Zacijelo će stići. Kada? Bio bih sretan kada bih sada imao ovdje vaših deset kola s robom, Gonzales, jer uskoro nećemo imati što jesti. Ovdje se sada nalazi četiri stotine ljudi. Za dva tjedna bit će ih više od tisuću.

— A možemo li gdje noćiti?

— — upita Roberto. — Nas smo trojica?

— Ako imate novaca pitajte u hotelu. Ako ne, javite se u školu. Tamo će se naći još mjesta.

Roberto iziđe kao omamljen. Čekao ga je samo Rodney.

— Jeste li što saznali? — upita ga Rodney.

Roberto odmahne glavom.

— Davao neka sve rade! — kleo je Rodney.

Roberto ga pogleda.

— Osjećam da je Tima u nevolji i da mu trebam. Imam dovoljno novaca. Skupim ljude koji su dovoljno hrabri da krenu s nama u pakao. Potražiti ćemo Tima. Kupi svoje konje. Ja ću poći u hotel i pokušati dobiti nešto za jelo.

— Što mislite, koliko ljudi trebamo?

– Koliko ih možeš naći! – promrmlja Roberto i otetura ne brinući više ni za konje ni za Rodneyja.

Cijene su tako narasle da su ljudi napuštali hotel. Roberto je dobio dvije sobe, a imao je dovoljno novaca da naruči i nešto za jelo. Za deset minuta pojavi se Rodney s nekim starim čovjekom. Roberto je podigao obrve mjerkajući starca, kao da želi reći: Zar je on jedini koji može pomoći? Zatim pogleda Rodneyjevo lice i najednom shvati zašto ga je Rodney doveo. Gotovo mu je pozlilo.

– Ovo je Gonzales – reče starom čovjeku. – Pričajte!

Starac skine šešir i počne ga okretati u rukama.

– Ne znam ni sam kako da počnem. Dakle, bilo je deset kola na čijim ceradama bijahu nacrtane velike crne strijele. Krenula su s Tetona. Mi smo se odmarali na jednom obronku. Kola su prolazila ispod nas. Požurili smo da im se priključimo. Uto su napali, Siouxi i Čejeni. Tako je to bilo. Nas četvorica u odnosu na stotinu Indijanaca nismo ništa mogli.

Roberto problijedi.

– Indijanci su gadali gorućim strelama. Kola su se odmah zapalila. Samo jedan šešteropreg se otrgnuo i spasio. Htjeli smo u noći pokopati mrtve, ali naprosto nismo imali kabrovi da se izvučemo iz naša skrovišta.

– Kada se to dogodilo? – prošapuće Roberto.

– Točno prije devet dana.

– Hvala vam – reče Roberto.

Čovjek je još cupkao nogama na mjestu i vrtio šešir u rukama.

– Možete li mi dati nešto novaca? Nemamo više ni za hranu.

Potpuno rastrešen Roberto izvuče iz džepa stotinu dolara i pruži ih čovjeku. Kao vjetar, čovječuljak nestaje iz hotela.

– Moram li i dalje tražiti ljude? – upita Rodney.

– Timo! – zavapi Roberto.

– Čak nije ni pokopan, bože moj!

– Prokleti Jack Morris. Sada je napokon zadovoljan – reče Rodney – ako je kopilan uopće još živ.

Roberto ga pogleda u oči.

– Pasjeg sina se nisam više ni sjetio. On je za sve ovo kriv, prokleti lopov.

Rodney potvrđuje iako nije sasvim shvatio zašto. Ali tako je rekao Roberto i on je morao potvrditi.

– Unajmi ljude! – prosikće Roberto Gonzales. – Zatim ćemo odjahati da pokopamo mog brata. Usput ćemo potražiti i Fontaineove. Nisu ni oni sigurno ostali zdravi i čitavi, ali onaj prokleti Morris je spreman na sve. Nije moj brat poginuo zajedno sa svojim ljudima zato da bi ovamo stigli Fontaineovi sa svojom tovarom i na-

pravili posao. Ovdje nema dovoljno hrane. Mogli smo zaraditi imetak da je Timo uspio doći ovamo. Ne! Skupi ljude! Ne pitaj za cijenu! Svatko tko ima hrabrosti može krenuti s nama. Makar nam poslužili da navučemo Indijance i doveđemo ih do Fontaineovih. Hrane i novaca ima sve manje u ovom gnijezdu. Bilo bi zaista smiješno da ne nađemo dovoljno ljudi.

Rodney se okrene i brzo ode iz hotela.

Roberto Gonzales gledao je u zemlju. Deset kola punih hrane! Timo i on mogli su se ovdje obogatiti. Nije bio samo žalostan, nego i ljut zbog propalog posla.

XX

Jack Morris bio je razočaran.

— Žao mi je — reče mu šerif u Great Fallsu. — Četa treba stići, ali još na daleko i na široko nije na vidiku. Međutim, nemam ništa protiv toga da unajmite ljude. Nas je dovoljno da branimo grad. Troja kola puna hrane! Uskoro ćemo ovdje početi gladovati. Mnogim obiteljima farmera i kopača zlata ponestalo je novaca. Zacijelo ćete moći naći ljude koji će biti spremni poći s vama. Kažite mi, da li vi pripadate koloni Gonzalesovih? Jučer je došao neki Roberto Gonzales i pitao je za svoj tovar. Sad se

nalazi u hotelu. Zar ste došli s Tetona?

— Ne — odgovori Jack.

— Gonzales također traži ljude. Mislim da ih je skupio dvanaestak. Možda im se možete priključiti. On namjerava krenuti do Tetona.

Jack mu se zahvali i ode. Vrijeme je prolazilo. Na Gonzalesove je već zaboravio. Mislio je jedino na to kako da Tanju i preostale ljude spasi i doveđe ovamo.

Ulice su bile prepune ljudi. Posvuda su stajale grupice i uzbuđeno raspravljale. Kola i kolica stajala su uz pločnike i služila su svojim vlasnicima kao sklonište. Preskakivao je preko košara i vreća, prelazio cestu i krčio put kroz sakupljenu grupu muškaraca i žena da bi napokon ušao u salun.

Svi su stolovi bili zauzeti, a oko točionika mnoštvo ljudi. Drvosječe, farmeri i kopači zlata prepričavali su događaje. Većina muškaraca bila je pripita.

Jack je htio nešto reći, ali shvati da ga nitko ne bi čuo. Izvuče kolt i ispali jedan metak u strop. Začas žamor utihnu. Svi su ga pogledali.

— Dan jahanja odavde nalaze se tvoja kola puna hrane! — poviče Jack. — Tražim ljude koji će biti spremni da za novac pođu sa mnom i doveđu kola u grad.

Bilo je sve tiho. Zatim nastanevidena zbrka. Javilo ih se to-

liko da je Jack mogao birati ljude. Sat kasnije krenuo je s deset ljudi u galopu iz grada...

Tri sata kasnije zašlo je sunce i smrkavalo se. Ljudi su čitavu noć jahali a kada se razdanilo stigli su do stijena gdje je Jack ostavio kola. Međutim, tamo više nikoga nije bilo.

Jack je obišao stijene i tražio tragove na zemlji. Zašto je dođavola Joe otišao odavde? – kleo je. Ljudi su također tragali po kamenom tlu. Najednom jedan od njih vikne. Otkrio je tragove kola a pokraj njih mnogo tragova konjskih kopita.

Jack hitro sazva ljude. Tragovi su vodili na sjever i oni su u galopu jurnuli u tom pravcu. Sat kasnije stigli su kola koja su bila pod pratnjom čete konjice. Konjica je stigla u područje Great Fallsa i navečer je naišla na troja kola Fontaineovih.

Jack sjaha. Tanja je sišla s kola i potrčala k njemu. Plaćući bacila mu se oko vrata.

– Stigao si napokon! – zamuckivala je plaćući i ljubeći ga u usta i oči.

XXI

Roberto Gonzales se iznenađeno okrene. Vidljivo uzbuđen javi se na vratima jedan od upravo unajmljenih ljudi.

– Stigla je vojska! – povikao je i od oduševljenja bacio šešir s glave.

Gosti su hrlili iz blagovao-nice pokraj Roberta na ulicu. Recepcioner i osoblje istrča na ulicu, a čovjek koji je objavio novost također nesta u općem metežu.

Roberto se osjećao poraženim i osamljenim, napuštenim. Stajao je na vratima sve dok se nije pojavio Rodney.

– Ovdje ste – reče Rodney. Roberto kimne.

– Čuo sam, stigla je vojska! Rodney ga je gledao smrknuta lica.

– Da, i oni. Fantaineovi. Onaj kopilan, Jack Morris, uspio je. Stigla su troja kola. Stoje ispred pošte i prodaja je u punom jeku.

Roberto se smješкао ne vjerujući.

– Zar zbijaš šalu?

– Ne! – uvjeravao ga je Rodney. – To je istina. Uvjerite se sami.

S rukom na revolveru Roberto pođe niz ulicu. Jedan mu je pogled bio dovoljan. Ispred pošte stajala su troja kola. Uokolo su se tiskali ljudi. Odmah se vrati u hotel.

Rodney se cerio.

– Jesi li vidio Morrisa? – zasikće Roberto.

Rodney potvrdi.

– Da, ta svinja živi!

Roberto izvuče revolver i provjeri naboje.

– Kako dugo mu još daješ? Rodney se još jače isceri.

– Meni se ne žuri. Radije idem na sigurno, moram srediti tog pasjeg sina.

— Slažem se s vama — reče Rodney. — I ja imam s njim neke račune.

Ušli su u predvorje hotela, neprestano piljeći i pazeći na vrata.

Gosti su se pomalo vraćali. Buka se stišavala.

— Prokleti kopilan! — reče Roberto Gonzales. — Ovog puta mi neće umaći.

— Zaradio je dovoljno novaca — reče Rodney. — Zacijelo će ovdje zatražiti prenoćište.

Tako je i bilo. Najednom se na vratima pojavi Jack Morris ruku pod ruku s Tanjom Fontaine. Roberto se ukoči. Oba muškarca se pogledaju u oči.

XXII

Jack odmah zastane kada je ugledao Roberta Gonzalesa i njegova revolveraša. Tanja ih je također odmah prepoznala. Prestrašeno se stisne uz Jacka.

— Zdravo, Roberto — reče Jack. — Mi smo došli unatoč svemu! Ostanimo pri tome.

— Moj brat je mrtav! — reče Roberto Gonzales divlje. — Kola su otišla do đavola. Uspjelo ti je da nas uništiš. I što sada? Da ostanem pri tome?

— To je bio moj prijedlog — reče mirno Jack.

Bio je u lošijem položaju. Tanja je bila na njegovoj desnoj strani. Zagrlio ju je rukom a ona ga je čvrsto držala. Roberto i njegov revolveraš

stajali su spremni za borbu, s rukama na revolverima.

— Prokleti pasji sine, došao si ovamo uništiti Gonzalesove — siktao je bijesno Roberto Gonzales. — Kopilan!

Riječima i mirnim putem ništa se više nije dalo postići. Roberto Gonzales želio je borbu i bio je spreman radije umrijeti nego izgubiti.

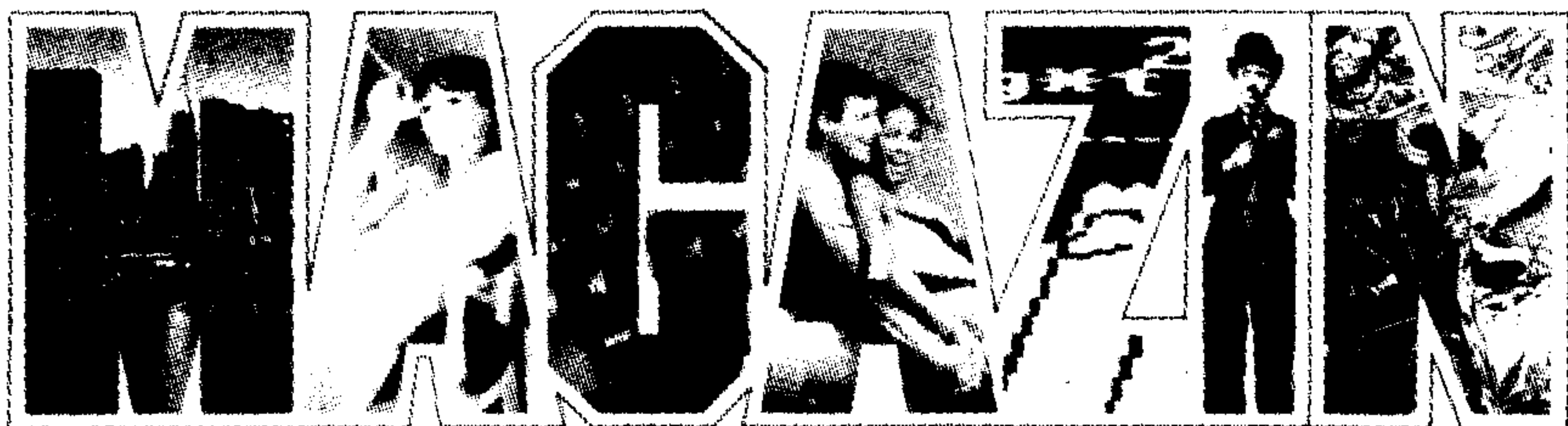
Bio je nevjerojatno brz. Rukom je taknuo revolver i u djeleću sekunde ga podigao. Rodney je bio gotovo brži od njega. Sagne se i poviče prije nego je trgnuo revolver iz korica.

Jack Morris reagirao je kao u transu. Odgurne Tanju od sebe i istovremeno izvuče revolver.

Meci Roberta i Rodneya zabili su se u vrata ali mjesto gdje je do malo prije stajao Jack bilo je prazno. Roberto počne divlje kleti i promijeni smjer. Uto ga pogodi Jackov metak.

Jack je bio tri metra dalje. Drugi hitac ispalio je u Rodneya koji je shvatio da će drugim hicem zakasniti kao i Roberto. Jednim skokom bio je iza recepcije. Jackov metak zabio se u dasku gdje su se nalazili ključevi.

Jack je pogodio Roberta Gonzalesa u prsa. Kolt mu je odmah ispao iz ruke. Raširenih očiju piljio je u Jacka hvatajući se za pult. Tražio je oslonac da ne padne na zemlju. Nije htio pasti pre Jackom Morrisom.

u novom revijalnom izdanju donosi:

- **Svijet današnjice – revijalne priloge i zanimljivosti iz zemlje i svijeta**
- **Kratke pripovijetke, ljubavne, kriminalističke, SF priče i humoreske renomiranih pisaca**
- **Stripove inozemnih i domaćih autora**
- **Crtani humor i šale**

Ne zaboravite!

RS MAGAZIN
uskoro na svim kioscima!

Samo ne pre pred njim! Ali to nije više bilo u njegovoj moći. Koljena mu popuste i poče se ljuljati. Na pultu su bili knjiga gostiju, novine, čaša i boca s vodom, zvono. Sve je to povukao sa sobom u očajničkom pokušaju da se održi na nogama. Nije uspio... Posrne i padne na lice ne pomaknuvši se više.

Jack spusti revolver prema koljenima.

— Rodney! Odbaci kolt i otidi! — poviče oštro.

Rodney se nije ni pomaknuo.

Jack pogleda u Tanju. Ona je ustala. Odmah pokraj vrata naslonila se na zid lica blijeda od užasa. Jack joj mahne. Jedan korak je bio dovoljan i ona bi bila napolju. Ali obuzeta užasom, ona nije shvatila što Jack misli.

— Tanja! Izidi!

— Ako se pomakne, pucat ću! — zaprijeti Rodney na lijevoj strani recepcije.

Ako Rodney namjerava pucati u Tanju, moram biti na desnoj strani, pomisli Jack.

Nije oklijevao. Pojuri na lijevu stranu. Zacijelo je Rodney htio još mnogo toga reći, ali nije uspio.

Jack Morris skoči kao pantera naprijed i pojuri na stepenice tako da je imao pregled na uski prolaz iza tezge. Rodney ga je čuo, ali nije bio dovoljno brz. Jedan Jackov metak bio je dovoljan da padne kao pokošen. Šešir i revolver polete u zrak.

Jack je još časak čekao. Tek kada je vidio da se Rodney više ne miče, polagano ustane i spusti oružje. Tanja dotrči, baci mu se na prsa i zagrli ga.

Jack pogleda uokolo. Posvuda su stajali skupljeni ljudi koji su pratili borbu. Predvorje je bilo puno znatiželjnika. Minutu kasnije stigao je na mjesto događaja i šerif. Jack Morris nije trebao ništa objašnjavati. Bilo je dovoljno svjedoka koji su tvrdili da su Jacka napali.

Vojsci je trebalo oko mjesec dana da pročisti područje, tako je bar glasio izvještaj. U međuvremenu je došla zima. Tanja i Jack Morris nastanili su se u hotelu sve dok se snijeg nije otopio. Zatim su se sa troja kola vratili u Red Lodge. Ionako im je već odavno bilo jasno da će odsada pa nadalje svi njihovi putovi biti zajednički...

U PRIPREMI:

Mat T. Borrow:
ŽUTA SMRT

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 1872.- d, a za 6 mjeseci 936.- d. U cijenu je uračunat popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 3010-833-1216 »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-37-25730-3252051 kod – Zagrebačke banke Zagreb (za »LASO«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 30.000 d, c/b stranica 20.000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

RS MAGAZIN

u novom revijalnom izdanju donosi:

- **Svijet današnjice — revijalne priloge i zanimljivosti iz zemlje i svijeta**
- **Kratke pripovijetke, ljubavne, kriminalističke, SF priče i humoreske renomiranih pisaca**
- **Stripove inozemnih i domaćih autora**
- **Crtani humor i šale**

Ne zaboravite!

RS MAGAZIN

uskoro na svim kioscima!